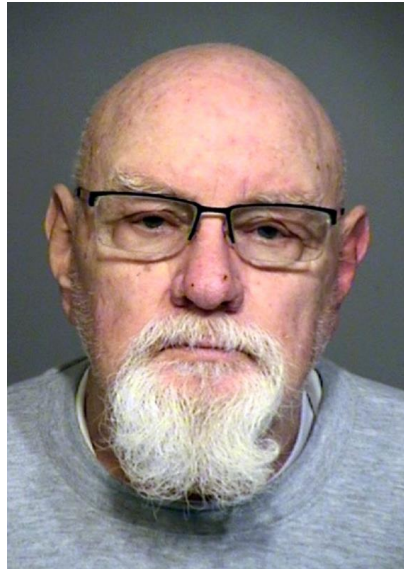

TUNNISTAMATTOMAT
SARJAMURJAAJAT JA
SARJAMURHAAJAT JOTKA JÄI
KIINNI VUOSIEN JÄLKEEN

OPUS

Venturan kuristaja

Warrenin pidätyskuva

Venturan kuristaja	
Tiedot	
Uhrit	3
Rikosten laajuus	Toukokuu – joulukuu 1977
Maa	Yhdysvallat
Osavaltio	Kalifornia
Sijainti	Venturan lääni
Pidätyspäivämäärä	8. elokuuta 2024

Venturan **kuristaja** on nimi amerikkalaiselle [sarjamurhaajalle, joka oli kolmen seksityöntekijän](#) murhista [Venturan piirikunnassa Kaliforniassa](#) toukokuusta joulukuuhun 1977. Surmat tapahtuivat suunnilleen samaan aikaan, kun [Hillside Strangler](#) oli aktiivinen läheisessä [Los Angelesissa](#) , ja jossain vaiheessa niiden ajateltiin liittyvän toisiinsa, ennen kuin kävi ilmi, että erillinen tappaja oli vastuussa. ^{[1][2]}

Vuonna 2024 ilmoitettiin, että **Warren Luther Alexander** , joka tuolloin odotti oikeudenkäyntiä [Pohjois-Carolinassa](#) vuonna 1992 tapahtuneesta murhasta , oli yhdistetty Venturan murhiin [DNA:n](#) perusteella . ^[3] Hänet luovutettiin Kaliforniaan, ja hän odottaa parhaillaan oikeudenkäyntiä.

Murhat

Toukokuun 29. päivänä 1977 löydettiin 18-vuotiaan Kimberly Carol Fritzin ruumis sängyltä motellista [Port Huenemessa](#) . Tuolloin Fritz käytti salanimeä "Carol Brown" ja oli harjoittanut [prostituutiota](#) läheisessä [Oxnardissa](#) . ^[4] Hänet oli kuristettu kuoliaaksi, ja vaikka tutkijat löysivät yhden silminnäkijän, johon he käyttivät [hypnoosia](#) , tutkinta tuotti hyvin vähän johtolankoja. ^[5]

Syyskuun 9. päivänä 31-vuotiaan **Velvet Ann Sanchezin** ruumis löydettiin hotellihuoneen lattialta Oxnardissa. Samoin kuin Fritzin tapauksessa, Sanchez oli kuristettu kuoliaaksi. ^[6]

Joulukuun 27. päivänä löydettiin 22-vuotiaan **Lorraine Rodriguezin** ruumis sillalta Oxnardissa. Myös hänet oli kuristettu kuoliaaksi. ^[7]

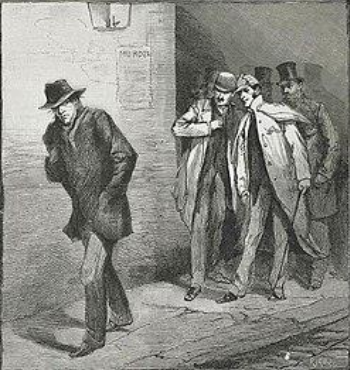
Tutkinta

Venturan murhien aikaan lähellä sijaitsevassa Los Angelesissa oli meneillään samankaltaisia murhia, jotka myöhemmin liitettiin " [Rinteen kuristajaan](#) ", ja Fritzin, Sanchezin ja Rodriguezin kuolemien epäiltiin liittyvän kyseiseen tapaukseen. Epäily vain syveni, kun Richard Reynolds, kuollut mies, josta tuli epäilty Los Angelesin murhista, oli Venturan piirikunnassa murhien tapahtuessa siellä. ^[8] Reynolds kuitenkin myöhemmin vapautettiin syytteistä molemmissa tapauksissa. ^[2] Vuonna 1979 [Kenneth Bianchi](#) ja [Angelo Buono](#) pidätettiin Los Angelesin murhista.

Vuoden 2024 pidätys

Elokuussa 2024 tutkijat saivat ilmoituksen, kun Venturan murhien DNA:ta löydettiin epäillyn, 73-vuotiaan Warren Luther Alexanderin, henkilöstä. [Etelä-Kaliforniasta](#) kotoisin oleva Alexander oli entinen kuorma-autonkuljettaja, joka pidätettiin vuonna 2022 Nona Cobbin murhasta [Pohjois-Carolinassa vuonna 1992](#). ^[9] Alexanderia syytettiin myöhemmin murhista ja hänet luovutettiin Kaliforniaan . Hän on kiistänyt syyllisyytensä ja hänet on määrää oikeudenkäyntiin. ^[1]

VIILTÄJÄ JACK

Viiltäjä-Jack

"Kodinturvajoukot East Endissä: epäilyttävä hahmo", <i>The Illustrated London News</i>, 13. lokakuuta 1888.
Henkilötiedot
Kansalaisuus Yhdistynyt kuningaskunta
Muut tiedot
Rikokset murha
Uhrit 5+ [Muokkaa Wikidatassa]

nukkavierusti pukeutuneen miehen, jonka seurassa ollut nainen saattoi olla Eddowes. Hänen seuralaisensa eivät kuitenkaan kyenneet vahvistamaan hänen kuvaustaan.^[30] Eddowesin ja Striden murhia kutsuttiin myöhemmin "tuplatapaukseksi" (engl. *double event*).^[31]

Osa Eddowesin veristä esiliinaa löydettiin asuinrakennuksen sisäänkäynnin vierestä Goulston Streetiltä Whitechapelistä. Esiliinan kappaleen yläpuolella oli seinäkirjoitus, joka tunnettiin myöhemmin Goulston Streetin seinäkirjoituksena, tuntui syyttävän murhista juutalaista tai juutalaisia, mutta oli epäselvää, oliko murhaaja kirjoittanut tekstin pudottaessaan esiliinan palan vai oliko kyse vain sattumasta.^[32] Suur-Lontoon poliisin komentaja **Charles Warren** pelkäsi seinäkirjoituksen saavan aikaan **juutalaisvastaisia** mellakoita ja määräsi sen pestäväksi pois ennen aamunkoittoa.^[33]

Virallinen poliisivalokuva **Mary Kellyn** silvotusta ruumiista, joka löydettiin tämän asunnosta osoitteessa 13

Miller's Court.^[10]

Kellyn kauhistuttavalla tavalla silvottu ruumis löydettiin klo 10.45 perjantai-aamuna 9. marraskuuta 1888 sängystä Kellyn yksioista osoitteessa 13 Miller's Court^[10], Dorset Streetin sisäpihalla. Kurkku oli leikattu selkärankaan asti, ja alavatsasta oli käytännöllisesti katsoen poistettu kaikki elimet. Sydän puuttui.

Kaikki viisi uhria oli murhattu yöllä, viikonloppuna tai lähellä viikonloppua ja joko kuukauden lopussa tai noin viikko sen jälkeen.^[34] Alavatsan silpominen paheni murhasarjan edetessä paitsi Striden tapauksessa, jossa murhaaja mahdollisesti keskeytettiin.^[35]

Viiltäjän niin sanotut viisi varmaa uhria olivat **Mary Ann Nichols**, **Annie Chapman**, **Elizabeth Stride**, **Catherine Eddowes** ja **Mary Jane Kelly**. Nämä kaikki asuivat Spitalfieldsin köyhän slummin ytimessä: kolme George Streetillä, kaksi Flower and Dean Streetillä ja yksi Thawl Streetillä.^[22] Kaikki uhrit asuivat yhteismajoitustaloissa, joissa sai yösijan maksua vastaan. Kahden uhrin väitetään juoneen **Ten Bell's Pubissa** ennen murhaansa.^[23]

Nicholsin ruumis löydettiin noin 3.40 perjantaina 31. elokuuta 1888 Buck's Row'lta (nykyään Durward Street) Whitechapelista. Kurkku oli viilletty auki kahdella syvällä viillolla, ja alavatsan alaosa oli osin viilletty auki syvällä, rosoisella viillolla. Alavatsan useat viillot oli tehty samalla veitsellä.^[24]

Chapmanin ruumis löydettiin noin klo 6.00 lauantaina 8. syyskuuta 1888 takapihalle vievän käytävän vierestä Hanbury Street 29:n takapihalta Spitalfieldsistä. Aivan kuten Nicholsin tapauksessa kurkku oli viilletty auki kahdella viillolla.^[25] Alavatsa oli viilletty täysin auki, ja myöhemmin huomattiin, että **kohtu** oli poistettu.^[26] Kuolinsyynytutkimuksessa yksi todistaja kertoi nähneensä Chapmanin tummahiuksisen, "nukkavierun tyylikkään" miehen seurassa noin klo 5.30.^[27]

Stride ja Eddowes tapettiin aikaisin sunnuntaiaamuna 30. syyskuuta 1888. Striden ruumis löydettiin noin klo 1.00 Dutfield's Yardin pihalta Berner Streetiltä (nykyään Henriques Street). Kuolinsyö oli yksi selvärajainen viilto, joka oli katkaissut päävaltimon niskan vasemmalla puolella. Se, oliko Stride Viiltäjän uhri tai keskeytettiinkö tämä surmatyön aikana, on epävarmaa siitä syystä, että Striden tapauksessa alavatsaa ei ollut silvottu.^[28]

Todistajat, jotka arvelivat nähneensä Striden miehen seurassa aiemmin illalla, antoivat miehestä erilaisia kuvauksia: joidenkin mielestä mies oli vaalea, toisten mielestä tumma, ja osa sanoi tämän olleen nukkavierusti ja osa hyvin pukeutunut.^[29]

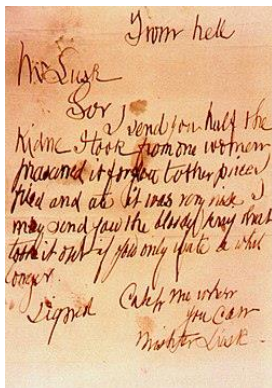
Eddowesin ruumis löytyi Mitre Squarelta **Lontoon Cityn** alueelta 45 minuuttia Striden jälkeen. Kaula oli leikattu ja alavatsa viilletty auki yhdellä pitkällä ja syvällä, rosoreunaisella viillolla. Vasen munuainen ja suurin osa kohtua puuttuivat. Paikallinen mies, Joseph Lawende oli kulkenut aukion lävitse kahden ystävänsä kanssa ennen murhaa, ja hän kertoi nähneensä vaaleahiuksisen, muna-

Nicholsilta ei puuttunut sisäelimiä, Chapmanin kohtu vietiin, Eddowesilta vietiin kohtu ja toinen munuainen ja hänen kasvojaan viilleltiin, ja Kellyn ruumiista oli poistettu sisäelimet ja kasvot oli käytännössä hakattu pois, vaikka rikospaikalta ei puuttunutkaan muita elimiä kuin sydän.

Uskomus siitä, että näiden viiden murhan tekijä oli sama mies, juontuu historiallisesti aikalaistodisteista, joissa liitetään yhteen juuri nämä viisi ja suljetaan muut pois.^[36] Vuonna 1894 Suur-Lontoon poliisivoimien ja rikospoliisin (CID) apulaispoliisipäällikkö Sir Melville Macnaghten kirjoitti raportin, jossa sanottiin: "Whitechapelin murhaajalla oli 5 uhria—& vain 5 uhria."^[37] Vastaavasti viisi uhria liitti toisiinsa poliisilääkäri Thomas Bondin Lontoon Cityn rikospoliisin päällikkö Robert Andersonille kirjoittama kirje 10. marraskuuta 1888.^[38]

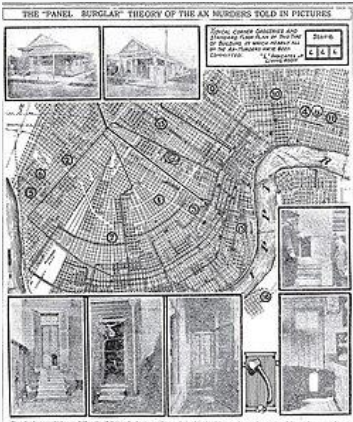
Jotkut tutkijat uskovat, että vaikka osan murhista oli epäilemättä tehnyt yksi murhaaja, tuntematon määrä muita surmaajia oli vastuussa toisista.^[39] Stewart P. Evans ja Donald Rumbelow ovat sitä mieltä, että ns. viiden varman uhrin tapauksessa kyseessä on "Viiltäjä-myytti" ja että vaikka kolmella tapauksella (Nichols, Chapman ja Eddowes) on selvä yhteys, Striden ja Kellyn tapauksissa selvää varmuutta ei ole ja vielä vähemmän Tabramin tapauksessa.^[40] Toiset olettavat, että kaikkiaan kuusi murhaa Tabramista Kellyyn ovat yhden surmaajan käsialaa.^[13]

Tohtori Percy Clark oli tapauksia tutkivan kuolinsyyn tutkija George Bagster Phillipsin assistentti, jonka mielestä vain kolme murhaa oli tehnyt sama tekijä ja jonka mukaan muut oli "heikkomielinen yksilö tai yksilöt jäljitelläkseen [Viiltäjän] rikosta".^[41] Macnaghten liittyi poliisivoimiin vasta vuosi surmatöiden jälkeen, ja hänen muistiossaan on vakavia tosiasiallisia virheitä mahdollisten epäiltyjen tiedoissa.^[42]

From Hell -kirje joka lähetettiin 15. lokakuuta 1888. Sen lähetti henkilö joka väitti olevansa [Viiltäjä-Jack](#).

New Orleansin kirvesmies

Kuvitettu kartta kirvesmurhien tapahtumapaikoista, maaliskuu 1919

Tiedot

Uhrit	6–17 kuollutta, 6–14 loukkaantunutta
Rikosten laajuus	23. toukokuuta 1918 – 27. lokakuuta 1919
Maa	Yhdysvallat
Osavaltio	Louisianassa

Taustaa

"Kirvesmies" sai nimensä siitä, että hän käytti murha-aseena yleensä kirvestä, joka kuului usein uhrille. Uhrit oli tapettu kodeissaan ja rikospaikoilla oli todisteita siitä, että murhaaja oli murtautunut taloon. Uhrien taloista ei ollut varastettu mitään, jonka takia ryöstäminen ei ollut motiivi. Suurin osa Kirvesmiehen uhreista oli italialaisia maahanmuuttajia tai italialais-amerikkalaisia, ja siksi tutkijat olivat sitä mieltä, että tappaja saattoi olla etnisesti motivoitunut. Tiedotusvälineetkin huomasivat tämän ja ehdottivat, että **mafia** olisi ollut murhien takana. Analytytikot ovat kuitenkin pikemminkin sitä mieltä, että murhaaja oli seksuaalinen sadisti, joka nimenomaan etsi naisia uhreikseen.

Kriminologit Colin ja Damon Wilson päättelivät, että satunnaiset miesuhrit olivat pelkkiä sivu-uhreja, jotka joutuivat murhaajan ja varsinaisen uhrin (naisen) väliin. Epäuskottavampi teoria on, että murhat olivat tekijän pyrkimys edistää **jazzia**. Tämä teoria syntyi kirjeestä, jonka sanotaan olevan Kirvesmiehen lähettämä. Koska murhaajaa ei ole koskaan saatu kiinni, on epäselvää, miksi hän lopetti. Murhasarja päättyi yhtä salaperäisesti kuin oli alkanutkin. 13. maaliskuuta 1919 lehdet kertoivat, että Kirvesmies tappaa aina 15 minuuttia keskiyön jälkeen ja säästäisi ihmiset, joiden talossa soi jazz. Sinä yönä jazzklubit täyttyivät ihmisistä ja bändit soittivat aamuun asti. Murhia ei tapahtunut kyseisenä yönä.

Murhasarja

Ruokakauppias Joseph Maggion ja hänen vaimonsa Catherinen ruumiit löydettiin 22. toukokuuta 1918. Murhaaja oli murtautunut yöllä heidän taloonsa ja viiltänyt pariskunnan kurkut auki partaveitsen terällä. Tekijä oli myös hakannut Maggioita useita kertoja heidän kirveellään, minkä jälkeen oli poistunut talosta. Jake ja Andrew Maggio (Josephin veljet), löysivät ruumiit ensimmäisinä ja soittivat poliisille. Joseph oli ollut elossa veljiensä tullessa, mutta kuoli pian sen jälkeen. Partaveitsi, jolla Maggiot tapettiin kuului Andrew'lle, jonka takia hänestä tuli epäilty. Poliisi kuitenkin poisti Andrew'n myöhemmin epäiltyjen listalta.

Kirvesmies iski seuraavan kerran 27. kesäkuuta. Louis Besumer ja hänen tyttöystävänsä Harriet Lowe saivat useita vammoja hyökkäyksen seurauksena, mutta selviytyivät. Tekijä oli käyttänyt aseena kirvestä, jolla hän oli hakannut uhrejaan ja jättänyt sitten kirveen pihalle. Puolet Lowen kasvoista halvaantui siihen tulleen voimakkaan iskun takia. Hänelle tehtiin 5. elokuuta kirurginen toimenpide, mutta hän kuoli sen seurauksena. Ennen kuolemaansa Lowe tunnusti, että Besumer oli hyökännyt hänen kimppuunsa. Besumeria oli myös epäilty saksalaiseksi vakoojaksi, joten hänet pidätettiin, mutta vapautettiin kaksi päivää myöhemmin. Poliisi pidätti Besumerin taas elokuussa Lowen kuoleman jälkeen, ja Besumer oli vankilassa viisi kuukautta, mutta hänet vapautettiin myöhemmin syyteistä.

Kolmas hyökkäys tapahtui 5. elokuuta alkuillasta. 28-vuotias Anna Schneider oli kahdeksannella kuulla raskaana ja yksin kotona. Hän heräsi makuuhuoneessaan, vain nähdäkseen tumman hahmon seisovan hänen yläpuolellaan. Yhtäkkiä hahmo alkoi iskeä häntä päähän tylpällä esineellä ja leikkasi hänen päänahkansa auki. Schneider ei aluksi muistanut hyökkäyksestä mitään, mutta vammoista huolimatta synnytti terveen tyttölapsen. Ex-vanki James Gleason pidätettiin hyökkäyksestä, mutta vapautettiin todisteiden puuttumisen vuoksi. Schneiderin murhayrityksen jälkeen poliisi alkoi epäillä, että tekijä voisi olla sama kuin Maggioiden kaksoismurhassa ja Besumerin/Lowen hyökkäyksessä.

Kirvesmies iski viisi päivää edellisen hyökkäyksen jälkeen. 80-vuotias Joseph Romano asui sisarentyttäriensä, Maryn ja Paulinen kanssa. Siskokset löysivät maassa makaavan setänsä, jonka päässä oli kaksi syvää haavaa. Romanoa oli isketty päähän kirveellä, joka aiheutti vakavan päävamman. Hänet vietiin sairaalaan, mutta hän kuoli kaksi päivää myöhemmin. Mary ja Pauline olivat nähneet tekijän pakenevan ja antoivat seuraavat tuntomerkit: tummaihoisen, tukeva mies, joka piti mustia vaatteita ja hattua. Romanon murha yhdistettiin aiempiin rikoksiin, ja siksi poliisi uskoi, että liikkeellä oli sarjamurhaaja.

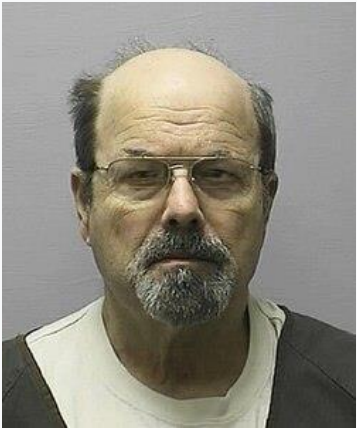
Kirvesmies hyökkäsi 10. maaliskuuta 1919 Cortimiglian perheen kimppuun. Perheen vanhempien Charlesin ja Rosien kallot murskattiin kirveellä, mutta he jäivät henkiin. Hyökkäyksen kohteena oli myös kaksivuotias tytär Mary, jota puukotettiin niskaan terävällä esineellä. Mary ei selvinnyt hyökkäyksestä hengissä. Murha-ase, verinen kirves, löydettiin Cortimiglioiden talon edestä. Kirvesmies hyökkäsi seuraavan kerran 10. elokuuta Steve Bocan kimppuun ja löi hänen kallonsa kahtia kirveellä. Boca kuitenkin jäi eloon. Sarah Lauhmann (19-vuotias) 3. syyskuuta sai useita iskuja päähän ja hampaisiin tylpistä esineistä, mutta Bocan tapaan toipui vammoistaan. Viimeinen, varmistettu uhri surmattiin 27. lokakuuta. Mike Pepitone hakattiin hengiltä kirveellä samaan aikaan, kun hänen vaimonsa ja kuusi lastaan olivat kotona. Rouva Pepitone löysi veren peittämän miehensä makuuhuoneesta ja ehti nähdä tekijän pakenevan kirves kädessään. Rouva Pepitone ei kyennyt antamaan minkäänlaisia tuntomerkkejä tekijästä.

BTK-kuristaja

Dennis Lynn Rader (s. 9. maaliskuuta 1945), tunnetaan mediassa myös nimellä **BTK-kuristaja** (engl. *BTK Killer*) on yhdysvaltalainen [sarjamurhaaja](#), joka terrorisoi [Wichitan](#) aluetta [Kansasissa](#) vuosina 1974–1991. Rader eli kaksoiselämää: päivisin hän oli kunnollinen perheenisä ja sääntöilinen turvallisuusalan työntekijä, mutta samaan aikaan hän kidutti ja murhasi brutaalisti ainakin kymmenen ihmistä. Hänen lempinimensä BTK viittaa hänen menetelmäänsä: sitoa (*Bind*), kiduttaa (*Torture*) ja tappaa (*Kill*) uhrin.[[]

Tiedot	
Uhrit	10+
Rikosten laajuus	15. tammikuuta 1974 – 19. tammikuuta 1991
Maa	Yhdysvallat
Osavaltio	Kansas
Pidätyspäivämäärä	25. helmikuuta 2005

Dennis Rader

Kuva Raderista
Kansasin [vankeinhoitolaitokselta](#) , noin
vuodelta 2009

Ensimmäiset uhrit

Oteron perhe

Rader murhasi ensimmäisen uhrinsa 28-vuotiaana. Hän oli valmistellut tekoaan huolellisesti ottamalla selvää perheen rutiineista. Hän oli kerännyt yhteen "isku-pakkauksensa", johon kuului ase, veitsiä, huppuja, naruja, teippiä, muovipusseja, käsineitä ja erilaisia työkaluja murtautumista varten. Ennen sisäänmenoaan hän katkaisi puhelinkaapelin.^[3]

Hän tunkeutui tammikuun 15. päivän aamuna vuonna 1974 paikkakunnalle hiljattain muuttaneen Oteron perheen kotiin, jossa perheen vanhemmat olivat laittamassa 9-vuotiasta Josephia ja 11-vuotiasta Josephinea kouluun menoa varten.^[1] Tämä oli yllätys, koska Rader oli odottanut kohtaavansa vain perheen äidin ja tyttären, jotka olivat hänen pääkohteitaan latina-naisina, joista hän piti erityisesti.^[3] Perheen kolme muuta lasta olivat jo koulussa.^[3] Rader murhasi koko perheen aloittaen perheen isästä ja vei lopuksi perheen tyttären kellariin, jossa murhasi tämän viimeisenä.^[4] Hän pakeni paikalta rannekellon ja radion kanssa.^[1] Kuristaminen ja "muistoesineiden", yleensä alusvaatteiden ottaminen rikospaikalta muodostuivat osaksi Raderin toimintamallia.^{[1][5][6]} Hän jätti rikospaikalle myös siemennestettä ja kertoi myöhemmin saaneensa seksuaalista mielihyvää tappamisesta. Perheen 15-vuotias poika Charlie löysi ruumiit tullessaan kotiin myöhemmin samana päivänä.^[1]

Muutamaa kuukautta myöhemmin, 4. huhtikuuta 1974 Rader oli murtautunut sisään lasioven rikkomalla ja odotti 21-vuotiaan Kathryn Brightin asunnossa. Tämän tultua kotiin yllättäen 19-vuotiaan veljensä kanssa, hän sitoi heidät, ampui Keviniä ja puukotti ankarasti vastaan taistellutta Katryniä useita kertoja rintakehään sekä kuristi tätä. Kathryn oli vielä elossa viranomaiden tullessa paikalle, mutta hän kuoli myöhemmin verenvuotoon sairaalassa. Hän ampui myös kahdesti Kathrynin veljeä Keviniä, joka pääsi ulos hälyttämään apua ja selvisi hengissä. Keviniä kuvaili Raderia myöhemmin [TIME-lehden](#) mukaan "*keskikokoiseksi runsaasti hikoilevaksi mieheksi, jolla oli pensasmaiset viikset ja 'psykopaattiset' silmät*".^[1]

”BTK” tulee julkisuuteen ja lisää murhia

Lokakuussa 1974 Rader jätti kirjastossa olevan kirjan väliin kirjeen, jossa hän otti vastuun Oteron perheen murhasta.^{[1][4]} Paljon kielioppi- sekä kirjoitusvirheitä sisältävä viesti antoi viranomaisille viitteitä tekijän luonteesta, ja paikallislehti alkoi seurata tapausta. Rader kirjoitti: *”Minun on vaikea hallita itseäni. Varmaan pidätte minua seksuaalisesti vinksahtaneena psykoottina.”* Hän varoitti, että iskisi uudelleen, ja lisäsi: *”Minun koodisanani ovat sitoa heidät, kiduttaa heidät, tappaa heidät – B.T.K.”* Kirjaimet jäivät elämään, ja murhaaja tunnettiin tästä lähtien Yhdysvaltojen mediassa nimellä *BTK Killer*.^[1]

Seuraavat tiedossa olevat rikokset tapahtuivat vuonna 1977. Maaliskuussa Rader oli odotellut uhriaan, joka ei tullutkaan kotiin. Tästä turhautuneena hän houkutteli kadulla poliisina esiintymällä kuusivuotiaan Steve Vianin viemään hänet kotiinsa, jossa hän sitoi ja kuristi tämän äidin Shirley Vianin sen jälkeen kun oli lukinnut naisen kolme lasta kylpyhuoneeseen. Joulukuussa 1977 hän murtautui jonkin aikaa seurailmansa Nancy Foxin kotiin ja odotti häntä siellä, murhasi Foxin ja soitti seuraavana päivänä itse poliisille ilmoittaakseen rikoksesta. Tammikuussa 1978 hän lähetti runon paikalliselle sanomalehdelle Vianin murhasta. Muutamaa viikkoa myöhemmin hän lähetti kirjeen paikalliselle televisiokanavalle ja ilmoitti olevansa vastuussa Vianin, Foxin ja erään tuntemattoman uhrin kuolemista. Hän ilmaisi tekojensa motiiviksi saman tuntemattoman tekijä ”X”:n,^[7] kuten sarjamurhaaja [Viittäjä-Jackilla](#), [Ted Bundyyn](#) ja [David Berkowitzilla](#),^[1] ja rinnasti itsensä heihin yhtä kuuluisana.^[7] Kirjeessään hän kirjoitti: *”Kuinka monta ihmistä minun on tapettava ennen kuin saan nimeni lehteen tai valtakunnallista huomiota?”* Seurauksena ollut uutisointi laukaisi yhteisössä paniikin.^[6]

Huolimatta tästä kissa-hiiri -leikistä viranomaisten kanssa Rader vaikutti ulospäin huolehtivalta aviomieheltä, joka pystyi salaamaan murhanhimoisen puolensa. Hän valmistui vuonna 1979 Wichitan yliopistosta rikosoikeuden hallinnon tutkinnolla. Hän jatkoi kuitenkin viranomaisten ärsyttämistä ja näytti olevan valmis iskemään jälleen. Pitkän hiljaiselon jälkeen Rader tappoi naapurinsa Marine Hedgen 27. huhtikuuta 1985. Hedgen alaston ruumis löydettiin muutamaa päivää myöhemmin tien varresta. Seuraavana vuonna hän murhasi Vicki Wegerlen tämän kodissa, joka päästi sisään puhelinasantajana virkapuvussa esiintyneen Raderin. Hänen viimeinen tunnettu uhrinsa oli 62-vuotias Dolores Davis, joka katosi syrjässä sijaitsevasta kodistaan 19. tammikuuta 1991.^[1]

Seuraavien vuosien ajan BTK katosi poliisin ja median näkyvistä. Hän väitti myöhemmin keskittyneensä omaan perheeseen. Hän jätti työpaikkansa turvallisuusalan yritys ADT Security Services'ssä 1980-luvun lopulla ja aloitti työn Park Cityn kunnassa järjestyksenvalvojana ja [rankkurina](#) vuonna 1991. Uudessa roolissaan Rader oli tunnettu tarkkuudestaan: hän mittaili naapuriensa nurmikon pituutta ja jahtasi kulkukissoja sekä koiria. Hänen kerrotaan nauttineen siitä vallasta, jota sai käyttää naapureihinsa ja muihin kansalaisiin. Hän toimi myös partiopoikajohtajana ja seurakuntansa kirkkoneuvoston puheenjohtajana.^[1] Huhtikuussa 1979 Rader oli odottanut iäkkään naisen kodissa, mutta poistunut ennen tämän paluuta. Hän lähetti naiselle kirjeen ilmoittaakseen, että BTK oli ollut paikalla. Viranomaiset yrittivät napata hänet julkaisemalla vuonna 1977 taltioitun puhelinsoittonsa toivossa, että joku tunnistaisi äänen.^[1]

Vuonna 2004, Oteron perheen murhien 30-vuotismuistovuoden myötä, BTK palasi julkisuuteen. Rader lähetti ivallisia kirjeitä paikallisille medioille ja viranomaisille, joissa oli hänen rikoksiinsa liittyviä esineitä – valokuvia, sanaristikoida ja luonnos ”BTK-tarinasta”. Hän jätti viestejä myös julkisille paikoille, joista ilmoitti viranomaisille. Rikostutkija Ken Landwehristä tuli hänen luotettu kontaktinsa, jota hän nimitti poliisikollegakseen. Tältä hän kysyi muropakkaukseen julkiselle paikalle jättämässään viestissä, voitaisiinko tietokonelevyke jäljittää häneen, mihin Landwerh vastasi paikallislehteen laitetussa pikkuilmoituksessa kieltävästi.^{[3][8]}

Pidätykseen johtivat Raderin paikallislehden toimitukseen lähettämä 1,44 megatavun Memorex [levyke](#), jossa oli [Word](#)-muotoinen asiakirja. Rader ei tiennyt, että levykkeen metatiedostossa oli tallennettuna hänen etunimensä sekä tietokoneen omistaneen seurakunnan nimi.^{[1][5][4] [6]} Näiden tietojen perusteella tutkijat pääsivät hänen jäljilleen. Viranomaiset huomasivat myös Raderin auton valvontakameran tallenteissa joillakin viestien jättöpaikoilla ja varmistivat lopullisesti hänen henkilöllisyytensä DNA:n avulla Raderin tyttären yliopiston terveydenhuollon ottaman näytteen avulla ja Vicki Wagerlen kynnen alta saadun näytteen avulla.^[1] Kuulustelujen aikana Rader oli järkyttynyt siitä, että rikostutkija Ken Landwehr oli valehdellut hänelle levykkeen jäljitettävyydestä

Oikeudenkäynti ja vankeustuomio

Dennis Rader poliisihaastattelussa vuonna 2005

Dennis Rader pidätettiin 25. helmikuuta 2005, ja häntä syytettiin kymmenestä murhasta. Hänen naapurinsa ja seurakuntalaisensa olivat järkyttyneitä uutisesta – heidän oli vaikea uskoa, että heidän tuntemansa ystävällinen mies oli sarjamurhaaja. Lähes 35 vuoden avioliiton jälkeen hänen vaimonsa Paula Dietz haki järkyttyneenä avioeroa, joka astui voimaan heinäkuussa 2005 – vain kuukausi sen jälkeen, kun Rader oli myöntänyt syyllisyytensä BTK-murhaajana.^[1]

Rader oli oikeudessa kuultavana 1. maaliskuuta 2005. Oikeudenkäynnissä Dennis Rader piti narsistiseksi ja sekavaksi kuvatun 20-minuuttisen kiitospuheen, jossa hän kiitti kaikkia tuesta ja osaanotosta. Paikalla olleet vertasivat Raderin puhetta myöhemmin [Oscar-gaalan](#) kiitospuheeseen.^[5] Oikeudenkäynnissä Rader kertoi myös järkyttävällä tarkkuudella rikostensa yksityiskohdista – ilman katumusta tai tunteita.^[1] Hänen antamansa todistus rikoksistaan toi esiin näkemyksiä hänen psykopaattiseen mieleensä. Rader sanoi, että Oteron perhe olisi tuonpuoleisessa hänen palvelijoinaan ja seksiorjina. Hän väitti, että sama tapahtuisi myös toiselle uhrille, Shirley Vianille. Hän lisäsi, että hän olisi tappanut Vianin tyttären ja muutkin lapset, jos puhelin ei olisi soinut ja nopeuttanut hänen poistumistaan rikospaikalta.^[8]

Hän kuvaili itseään sanoilla, *”Olen melko ilkeä – tai voin olla. Mutta toisaalta olen myös todella, tiedätkö, mukava tyyppi.”*^[5] Koska murhat tapahtuivat ennen kuin Kansasin osavaltio palautti kuolemanrangaistuksen vuonna 1994, Rader siirrettiin El Doradon vankilaan.^[1] Dennis

Rader tuomittiin vankeuteen 175 vuodeksi.^[4] Hän elää ylimmän turvaluokan vankilassa eristysseleissä ja liikkuu sen ulkopuolella tunnin ajan viisi kertaa viikossa kahleissa suihkuun tapaamatta muita vankeja

Zodiac Killer	
 Todistajanlausuntoihin perustuva piirros murhaajasta.	
Henkilötiedot	
Syntynyt	Ei tietoja
Murhat	
Uhrien määrä	7 kuollutta, 2 loukkaantunutta (väitti murhanneensa 37)
Maa	 Yhdysvallat
Osavaltiot	Kalifornia
Muut tiedot	
 Nimikirjoitus	
Aiheesta muualla	
Kotisivu	

Zodiac on tunnistamattoman sarjamurhaajan salanimi , joka murhasi ainakin viisi ihmistä San Franciscon lahden alueella joulukuun 1968 ja lokakuun 1969 välisenä aikana. Zodiac hyökkäsi kolmen pariskunnan ja taksikuskin kimppuun Beniciassa , Vallejossa , Napan piirikunnassa ja San Franciscon kaupungissa. Kaksi Zodiacin seitsemästä uhrista selvisi hengissä.

Bay Areen sanomalehdille lähetetyissä kirjeissä Zodiac otti vastuun murhista, kuvaili vain poliisin tiedossa olevia yksityiskohtia, uhkasi pommituksilla ja uusilla murhilla, jos sanomalehdet eivät julkaisisi hänen kirjeitään, ja liitti kirjeenvaihtoonsa kryptogrammeja . Kaksi Zodiacin neljästä kryptogrammista purettiin vuosina 1969 ja 2020, ja kaksi muuta ovat edelleen ratkaisematta. [1] Zodiacin viimeisen kirjeen sai San Francisco Chronicle vuonna 1974. Kirjeessä Zodiac väitti tappaneensa 37 ihmistä, joista yksi oli vuonna 1966 tapahtunut naisen murha Riversidessä , Kaliforniassa.

Vaikka Zodiacin todellista henkilöllisyyttä koskevia teorioita on useita, ainoa poliisin nimeämä epäilty oli Arthur Leigh Allen , entinen alakoulun opettaja ja tuomittu seksuaalirikollinen , joka kuoli vuonna 1992. Zodiacin murhat, kryptogrammit ja sanomalehtikirjeet ovat tehneet tapauksesta yhden Amerikan historian kuuluisimmista ratkaisemattomista tapauksista. Zodiacista on tullut populaarikulttuurin kiinteä osa , ja amatöörietsivät ympäri maailmaa jatkavat hänen henkilöllisyytensä etsintää.

Vuonna 2004 San Franciscon poliisilaitos merkitsi tapauksen "passiiviseksi", mutta avasi sen myöhemmin uudelleen vuonna 2006. Kalifornian oikeusministeriö , liittovaltion tutkintatoimisto , Vallejon kaupunki sekä Napan ja Solanon piirikuntien sheriffit pitävät tapauksen tilana "avoinna".

Joseph James DeAngelo

DeAngelon pidätyskuva huhtikuussa 2018.

Rikokset [murha](#),
[kidnappaus](#)

Uhrit 13

Vangittu 24. huhtikuuta 2018

Rangaistus [elinkautinen vankeus](#) (21. elokuuta 2020)

Joseph James DeAngelo (s. 8. marraskuuta 1945 Bath, New York, Yhdysvallat)[2] on yhdysvaltalainen sarjamurhaaja, sarjaraiskaaja, murtovaras ja entinen poliisi, joka syyllistyi 13 murhaan, yli 50 raiskaukseen ja yli 120 murtovarkauteen Kaliforniassa vuosina 1973–1986.[3][4][5][6]

Hän on syyllinen ainakin kolmeen eri rikossarjaan osavaltiossa. DeAngelo aloitti raiskaamisen 1970-luvun alussa, tappamisen 1978 ja lopetti 1986.[7] Hänet tunnetaan myös nimillä Golden State Killer (kultaisen osavaltion tappaja), East Area Rapist eli EAR (itäisen alueen raiskaaja), Diamond Knot Killer (timanttisolmutappaja) ja Original Night Stalker. Vuoden 2001 DNA-testi yhdisti varmuudella raiskaukset ja murhat toisiinsa.

Huhtikuussa 2018 Sacramenton poliisi ilmoitti pidättäneensä DeAngelon.[7] Hän myönsi kesäkuussa 2020 syyllisyytensä murhiin, raiskauksiin ja kidnappauksiin.[8] DeAngelo tuomittiin 21. elokuuta 2020 elinkautiseen vankeusrangaistukseen ilman mahdollisuutta ehdonalaisuuteen

Samuel Little (tunnetaan myös nimellä Samuel McDowell,[1][2] 7. kesäkuuta 1940 Reynolds, Georgia[3] – 30. joulukuuta 2020[4]) oli yhdysvaltalainen sarjamurhaaja. Samuel little murhasi varmasti 8 ihmistä mutta hänen on epäilty tappaneen 60 ihmistä, hän itse myönsi murhanneensa 93 tai enemmän

Samuel Little Littl vuonna 2012	
Syntynyt	Samuel McDowell 7. kesäkuuta 1940 Reynolds, Georgia , Yhdysvallat
Kuoli	30. joulukuuta 2020 (80-vuotias) Los Angelesin piirikunta, Kalifornia , Yhdysvallat
Muut nimet	Samuel McDowell Kuristumis- ja aivohalvaustapaaja Herra Sam
Tunnettu	Yhdysvaltain historian tuotteliain sarjamurhaaja vahvistettujen uhrien lukumäärällä mitattuna
Tuomio	Murha (8 syytekohtaa)
Rikollinen rangaistus	Neljä elinkautista vankeusrangaistusta ilman mahdollisuutta ehdonalaiseen vapauteen
Tiedot	
Uhrit	60–93+
Rikosten laajuus	1970–2005 (vahvistettu) 1960–2012 (mahdollinen) ^{[1][2]}
Pidätyspäivämäärä	5. syyskuuta 2012

Kiertolaiselämää viettänyt Little tappoi usein seksityöläisiä ja päihderiippuvaisia.[9] Hän oli entinen kilparyrkkeilijä, ja hänen tyylinään oli tyrmätä uhrinsa ensin iskuilla ja sitten kuristaa heidät. Surmien tekotavan takia Littlen uhrien ruumiisiin ei jäänyt puukotukseen eikä luodin osumaan viittaavia merkkejä. Niinpä monien Littlen tappamien ihmisten tulkittiin alun perin kuolleen luonnollisista syistä, huumeiden yliannostukseen tai tapaturmaisesti eikä henkirikoksen seurauksena.[5] Huomattavan osan Littlen tekemistä murhista arvellaan tapahtuneen 1970- ja 1980-luvuilla ennen DNA-teknologian yleistymistä rikostutkinnassa.[6][7]

FBI:n mukaan Little saattaa olla yksi Yhdysvaltain historian tuhoisimmista sarjamurhaajista

”Helsingin kellarisurmaaja”, murhasi mahdollisesti kolme naista Helsingissä kerrostalojen kellareihin vuosina 1976–1981. Kaikkia kolmea tapausta yhdistävät surmaa edeltäneet olosuhteet, surmapaikka ja se, että uhreille oli tehty, tai yritetty tehdä seksuaalista väkivaltaa. Kaikki uhrit olivat olleet palaamassa illanvietosta kotiinsa, kun olivat matkalla kohdanneet surmaajansa ja menneet sitten surmaajan kanssa kotitalonsa kellaritiloihin. Yksi murhatuista oli Susanne Lindholm vuonna 1976

Rikokset	murha ,
Uhrit	3+

Henkilötiedot	
Koko nimi	Ann Maria Gyllgren
Syntynyt	marraskuu 1950
Kansalaisuus	Suomi
Muut tiedot	
Rikokset	murha murhan yritys törkeä pahoinpitely törkeä varkaus varkaus huumausainerikos
Uhrit	5
Vangittu	maaliskuussa 2009
Rangaistus	elinkautinen vankeus

Ann Maria Gyllgren^[1] (ent. **Ann-Maria Myllgren**^[2], ent. **Aino Nykopp-Koski**^[2], ent. **Aino Nykopp**)^[3]; (s. marraskuu [1950 Rantsila](#)^[4]^[3]) on suomalainen [sarjamurhaaja](#), joka työskennellessään [perushoitajana](#) murhasi viisi potilastaan ja yritti murhata useita muita potilaitaan vuosina 2004–2009.^[1]

Ennen [henkirikoksia](#) hänelle oli langetettu [ehdollisia vankeustuomioita](#) muun muassa huumaavien lääkeaineiden ja potilaiden omaisuuden [varastamisesta](#).^[4]^[5] Selkeää [motiivia](#) vanhusten murhille ei löytynyt, mutta se saattoi liittyä uhrien omaisuuden tavoitteluun.^[6] Julkisuudessa hänestä on käytetty myös nimitystä "myrkkyhoitaja".^[7]

Kolme Nykoppin hoitamaa potilaista kuoli sairaalassa vuosina 2004, 2005 ja 2006, ja myrkytykset jäivät tuolloin havaitsematta. Uhrit jouduttiin oikeuden päätöksellä nostamaan haudasta. Tämän jälkeen oikeuskemiallinen tutkimus paljasti vuonna 2009, että kahdessa tapauksessa uhrien kuolinsyynä oli [keskushermostoon](#) vaikuttavan lääkkeen [yliannostus](#). Lisäksi Nykopp oli varastanut uhriensa omaisuutta.^[8]

Poliisi alkoi tutkia Nykoppin toimia maaliskuussa 2009 sattuneen myrkytystapauksen jälkeen. Nykopp oli todistajan kertoman mukaan valmistanut [jogurttiannoksen](#), johon oli sekoitettu erilaisia hengenvaarallisia lääkkeitä. Uhriksi joutunut iäkäs nainen saatiin pelastettua [Marian sairaalassa](#). Tutkinnan aikana selvisi monta vastaavanlaista myrkytystapausta.^[4] Nykopp kiisti rikokset. Häneltä takavarikoitiin 1 800 huumaavaa lääketablettia.^[9] Hänen mukaansa joissakin tapauksissa oli kyse luonnollisista kuolemista, toisissa potilaat ottivat itse liikaa lääkkeitä.^[10]*lahde?*

Oikeudenkäynti ja vankeus

[Helsingin kärjäoikeus](#) katsoi Nykoppin 14. toukokuuta 2010 antamallaan välipäätöksellä syylliseksi viiteen murhaan, viiteen murhan yritykseen ja kahteen törkeään [pahoinpitelyyn](#)^[8] ja määräsi hänet [mielentilatutkimukseen](#).^[11] Tutkimuksen mukaan hän toimi täydessä ymmärryksessä, ja hänellä oli [antisosiaalinen persoonallisuushäiriö](#), johon liittyy useita [psykopaattisia](#) piirteitä.^{[12][13]} Tutkimuksen mukaan hän oli kyvykäs manipuloimaan muita ihmisiä valheellisella [empaattisella](#) käytöksellä.^[6]

Nykopp tuomittiin Helsingin kärjäoikeuden päätöksellä 22. joulukuuta 2010 elinkautiseen vankeuteen. Hän valitti tuomiosta ja tapauksen käsittely hovioikeudessa alkoi syksyllä 2011.^[14] [Helsingin hovioikeus](#) katsoi 29. maaliskuuta 2012 antamallaan tuomiolla Nykoppin syylliseksi viiteen murhaan, viiteen murhan yritykseen, kolmeen törkeään pahoinpitelyyn, kahteen törkeään varkauteen, kahteen varkauteen sekä kahteen [huumausainerikokseen](#).^[8]

Hovioikeus piti kärjäoikeuden langettaman elinkautisen vankeustuomion voimassa.^[15] [Korkein oikeus](#) hylkäsi Nykopp-Kosken valituslupahakemuksen 22. marraskuuta 2012 antamallaan päätöksellä.^[16]

Ennen tuomiota Nykopp oli tutkintavankeudessa puolitoista vuotta. Hänen yhteydenpitonsa vanhaan perheeseensä katkesi. Nykopp avioitui toisen vangin kanssa tutkintavankeutensa aikana.^[6]

Myllgren anoi hovioikeudelta pääsyä [ehdonalaiseen](#) keväällä 2020 suoritettuaan elinkautisesta tuomiostaan 11 vuotta. Hovioikeus hylkäsi anomuksen vedoten muun muassa Myllgrenin tekemien rikosten määrään ja laatuun sekä siihen, että Myllgrenin riski syyllistyä uudelleen väkivaltarikokseen on suuri.^[17] Toisen kerran hän anoi vapauteen pääsyä vuonna 2022; anomus torjuttiin. Tuomittu oli muuttanut tuossa vaiheensa nimensä Gyllgreniksi.^[2] 16 vuotta tuomiota suoritettuaan hän anoi jälleen huhtikuussa 2025 pääsyä ehdonlaiseen vapauteen.^[18] Hovioikeus hylkäsi anomuksen toukokuussa 2025 katsoen, että Gyllgren ei ollut suorittanut riittävästi rangaistustaan ja että vapautuessaan hänellä olisi edelleen riski syyllistyä uuteen väkivaltarikokseen.^[19]

Uhrit

11+

Gilgo Beachin murhat on [New Yorkin Long Islandille](#) sijoittuva, 1990-luvun alusta 2010-luvulle ajoittunut ja vuonna 2011 paljastunut henkirikosten sarja, jossa on tunnistettu kaikkiaan kahdeksan uhria. He ovat olleet iältään 20–34-vuotiaita naisia, joista osa ehti olla sijoillaan jopa vuosia ennen löytymistään.

Sarjamurhaajan ruumiskätkö paljastui joulukuussa 2010, kun eräs poliisiviranomainen oli ruumiskoiran kanssa [Gilgo Beachilla](#), [Ocean Parkway](#) varrella etsimässä lähitöillä kuukausia aiemmin kadonnutta naista, joka ei kuitenkaan ollut rannalta löydettyjen ruumiiden joukossa. Siitä käynnistyi Long Islandin historian mittavin rikostutkinta.

Kaikkia tunnistettuja naisuhreja yhdisti [seksityö](#), ja heistä neljä oli tavannut murhaajan [Craigslistin](#) kautta. Lähes kaikkien uhrien ruumiit tai ruumiiden osia löytyivät Gilgo Beachilta. Löydetystä ruumiista on yhä tunnistamatta [aasialainen](#) mies. Henkirikosten sarjan ollessa vielä pimeä tekijästä käytettiin mediassa nimeä **Long Islandin sarjamurhaaja**.^{[1][2]}

59-vuotias newyorkilainen [arkkitehti](#) ja perheenisä Rex Heuermann pidätettiin 13. heinäkuuta 2023 epäiltynä murhista, ja hän on saanut syytteet kaikkiaan seitsemässä tapauksessa. Hän on kiistänyt syyllisyytensä.^[1]

Tausta

Ocean Parkway ja Robert Moses Causewayn liittymä.

[Maksettuna seuralaisena](#) eli *escortina* työskennellyt 24-vuotias Shannan Gilbert katosi Long Islandin [Oak Beachilla](#) 1. toukokuuta 2010, kun hän oli poistunut hysteerisenä asiakkaansa kotoa. Hän oli 20 minuutin hätäkeskuspuhelussa toistellut, että hänet yritetään tappaa. Gilbertiä ei nähty sen jälkeen, kun hän oli ilmaantunut samassa mielenillassa toiseen taloon Oak Beachin alueella ja asukkaan soittaessa poliisille paennut paikalta juosten. Gilbert oli ollut kateissa lähes puoli vuotta, kun koirapartio etsi häntä Ocean Parkway varrelta lähellä Gilgo Beachia. Tällöin 11. joulukuuta 2010 löytyi ensimmäinen Gilgo Beachin murhasarjaan liittyvä ruumis, Melissa Barthelemy.^[2]

[Suffolkin piirikunnan](#) poliisi alkoi haravoida rantaa tarkemmin etsien Gilbertiä, mutta 13. joulukuuta löytyi läheisyydestä kolme ruumista lisää. Ruumiit arvioitiin parikymppisiksi naisiksi, ja tuorein uhri oli ollut kuolleena muutaman kuukauden. Kolme muuta uhria tunnistettiin löytämisjärjestyksessä Amber Costelloksi, Megan Watermaniksi ja Maureen Brainard-Barnesiksi. Watermanin ruumis tunnistettiin 19. tammikuuta 2011 ja kolme muuta 24. tammikuuta. Heidät alettiin tuntea mediassa "Gilgo Beachin nelikkona".^{[2][3]}

Poliisi käynnisti Long Islandin historian laajimmat maastoetsinnät, ja rannalta löytyi maaliskuuhuhtikuussa 2011 vielä neljä muuta ruumista. Vajaat kaksi kilometriä itään nelikon ruumiiden löytöpaikasta löydettiin vuonna 2003 kadonneen Jessica Taylorin osittaiset jäänteet, aasialaisen miehen ruumis, osia valkoihoisen naisen ruumiista sekä pienen lapsen ruumis. Kaikki uhrit on liitetty Long Islandin sarjamurhaajaan, josta poliisi teki profiilin henkirikossarjan paljastuttua.^[2]

[Jones Beachin osavaltiopuistosta](#) löytyi 11. huhtikuuta 2011 lisää ruumiin jäänteitä, jotka liitettiin afroamerikkalaiseen nimeltä tuntemattomaan naiseen eli "Jane Doe" nro 3:een, ja DNA-testien perusteella hänet tunnistettiin Gilgo Beachilta löydetyn tyttölapsen äidiksi. Toiset Gilgon jäänteet yhdistettiin tuntemattomaan naisen ruumiiseen nro 6, ja kolmannet [Tobay Beachin](#) jäänteet ruumiiseen nro 7, jonka osia oli löydetty [Fire Islandilta](#) vuonna 1996. Jessica Taylorin kädetön ja päätön [torso](#) oli löydetty jo vuonna 2003 [Manorvillesta](#), ja "Jane Doe" nro 6:n jäänteitä oli löydetty samalta alueelta vuonna 2000. Toukokuussa 2020 poliisi ilmoitti, että uhri nro 6 oli tunnistettu Valerie Mackiksi, joka oli nähty elossa viimeksi [New Jerseyssä](#) keväällä 2000. Niin kutsuttu "Fire Islandin Jane Doe" tunnistettiin elokuussa 2023, kun pääepäilty Rex Heuermann oli jo pidätetty.^[3]

Shannan Gilbertin ruumis löydettiin 13. joulukuuta 2011 Oak Beachin suoalueelta kilometrien päässä Gilgo Beachilta ja vain parin sadan metrin päässä paikasta, missä hänet oli nähty viimeisen kerran. Hänen tavaroitaan, kuten matkapuhelin, henkilökortti, farkut ja kengät, oli löydetty viikkoa aiemmin samalta alueelta. Tarkkaa kuolinsyytä ei pystytty määrittämään, mutta poliisi totesi Gilbertin kuoleman tapaturmaksi.^[3]

Tutkinta

Löytöpaikka

Gilgo Beach on noin kymmenen kilometrin pituinen rantakaistale [Atlantille](#) työntyvän [Long Islandin](#) eteläpuolella. Hiekkarannan takaa alkaa pensaikoinen suoalue, ja välissä kulkee Ocean Parkway -moottoritie. Sen varrelta tai rannan läheisyydestä löydettiin lopulta

kaikkiaan 11 ruumista. Ensimmäisenä löytyneet neljä naisuhria oli sidottu nilkoistaan ja kääritty säkkikankaaseen, minkä jälkeen ruumiit oli jätetty pensasiin parin sadan metrin mittaiselle alueelle tienvarteen.^[1]

Uhrien profiilit

Kaikki kahdeksan tunnistettua naisuhria olivat parikymppisiä seksityöntekijöitä, ja heidät oli murhattu aikavälillä 1993–2010.^[4] Aluksi poliisi yhdisti neljä ensimmäisenä tunnistettua uhria samaan murhatutkintaan. Naiset tekivät seksityötä, ja yksi heistä oli lisäksi huumeaddikti. He kaikki olivat kadonneet sen jälkeen, kun olivat lähteneet tapaamaan asiakasta, tosin yhdestä ei oltu tehty lainkaan katoamisilmoitusta.^[1]

Suffolkin piirisyyttäjä Ray Tierney kertoi heinäkuussa 2023 tiedotustilaisuudessa, että jokainen Gilgon nelikosta oli löydetty samalla lailla sidottuna joko vyöllä tai teipillä ja käärittyinä säkkikankaaseen.^[5] Lähes kaikki tunnistetut naiset olivat myös hyvin pienikokoisia, ainoastaan Waterman oli ruumiinrakenteeltaan muita uhreja tanakampi.^[6]

Tekijän profiili

Jo tutkinnan alussa vuonna 2011 poliisi teki profiilin Long Islandin sarjamurhaajasta: koulutettu, naimisissa, taloudellisesti vakavarainen, iältään 25–45-vuotias ja asuu lähellä Ocean Parkwayta. Hänen arveltiin myös tavanneen uhriinsa ja tehneen surmatyöt muun perheen ollessa lomamatkoilla.^[1]

Uhrien valinnassa katsottiin olleen selkeää kaavamaisuutta: murhaaja etsi netistä nuoria, valkoihoisia seksityöntekijöitä. Hän houkutteli heidät tapaamisiin, surmasi kuristamalla, kääri ruumiit säkkikankaaseen ja jätti ne Ocean Parkwayn varrelle. Ruumiiden jätön uskotaan tapahtuneen yöllä pimeään aikaan moottoritien ollessa autio. Toisaalta muiden, tunnistamattomien uhrien kuolintavoissa oli eroavaisuuksia, ja lisäksi kaikkia ruumiita ei löydetty yhtenä kappaleena. Tämä herätti kysymyksen, olivatko kaikki ruumiit saman tappajan uhreja.^[7]

Pääsy epäillyn jäljille

Piirikunnan poliisin tekemän alkuvaiheen tutkinnan on sanottu olleen epäjärjestelmällistä ja toiminnaltaan häiriöistä kärsivää.^[8] Vahvojen johtolankojen puuttuessa tutkinta ei edennyt, ja tapaus kylmeni yli kymmeneksi vuodeksi.^[1]

Tammikuussa 2022 piirikunnan poliisijohdossa tehtiin muutoksia, ja rikoksiin syylistynyt poliisipäällikkö ja tätä tukenut asianajaja saivat vankeustuomiot. Uusi työryhmä perustettiin tutkimaan Gilgo Beachin murhia. Tällöin alettiin seurata jo 12 vuotta aiemmin saatua vihjettä, joka oli alussa jäänyt huomiotta. Vuonna 2010 murhatun Amber Costellon ystävä, joka tiettävästi oli myös hänen [parittajansa](#), kertoi poliisille jo murhatutkinnan alussa häätäneensä erään asiakkaan matkoihinsa tämän asunnolta. Mies ei kertomansa mukaan nähnyt asiakasta kunnolla, mutta pani merkille hänen kulkuneuvonsa, vihreän [Chevrolet Avalanchen](#). Näkemästään miehestä parittaja käytti kuvausta ”*ogre*”, joka tarkoittaa suomeksi ”hirviötä” tai ”jättiläistä”.^[1]

Autohavainnon avulla tutkijat alkoivat haarukoida silminnäkijän kuvaileman auton omistajista mahdollista epäiltyä. Rex Heuermannin nimi tuli esille tuolloin ensimmäisen kerran. Lopulta Heuermann paljastui niin kutsutun *burner*-puhelimien kautta. Halvoissa burner-puhelimissa on yleensä [prepaid-liittymä](#), jotta puhelimen jäljittäminen olisi vaikeampaa. Sarjamurhatapauksen syyttäjät ovat kertoneet, että tällainen puhelin oli voitu yhdistää Gilgo Beachin murhiin sähköpostiosoitteen avulla. Kyseistä osoitetta oli käytetty seksikauppaan, ja useat uhrin olivat käyttäneet [Craigslist](#)-seuranhakusivustoa asiakkaiden hankkimiseen.^[9]

Poliisi seurasi myös Heuermannin oman puhelimen, prepaid-puhelimen sekä uhrien puhelinten liikennettä, ja niiden voitiin osoittaa liikkuneen yhtenevästi. Puhelintukiaseman tietojen avulla tutkijat pystyivät lopulta rajaamaan epäillyt vain kouralliseen ihmisiä. Sen jälkeen keskityttiin tutkimaan tiettyjen matkapuhelin tukiasemien alueella asuvia sekä etsimään silminnäkijän kuvaukseen sopivaa epäiltyä ja vihreää lava-autoa. Lopulta tutkijat päätyivät Heuermanniin, sillä hän vastasi parittajan kuvausta isokokoisesta miehestä ja asui vain alle kymmenen kilometrin päässä Gilgo Beachilta [Massapequa Parkissa](#), jossa Megan Waterman oli käyttänyt puhelintaan viimeisen kerran. Lisäksi hänen tiedettiin murhien aikaan ajaneen veljelleen rekisteröityä vihreää Chevrolet Avalanchea.^{[1][9]}

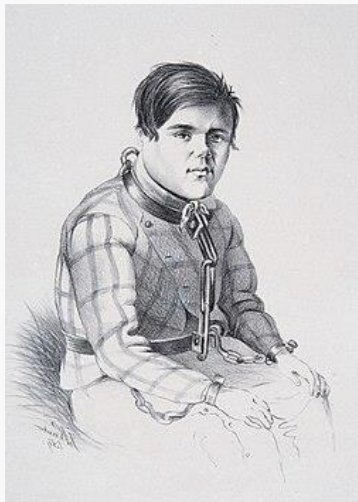
Syytteet

Raskauttavat todisteet Heuermannia vastaan saatiin [DNA](#)-näytteen avulla, joka otettiin talteen tammikuussa 2023 pois heitetystä [pizzalaatikosta](#). Näytettä verrattiin erään uhrin päältä löytyneeseen miehen hiukseen, ja se täsmäsi Heuermanniin.^[1] Myös hänen sukulaiseltaan otettu DNA-näyte täsmäsi toiseen samanlaiseen todisteeseen, joka löydettiin säkistä, johon yksi uhreista oli kätetty. Yksittäisten hiusten DNA-todisteiden myötä Heuermann pidätettiin hänen poistuttuaan toimistostaan [Manhattanilla](#), ja hänelle luettiin syytteet Melissa Barthelemin, Megan Watermanin ja Amber Costellon murhista. Tuolloin häntä pidettiin myös pääepäiltynä Maureen Brainard-Barnesin tapauksessa.^[9]

Heuermannille luettiin syyte 16. tammikuuta 2024 Maureen Brainard-Barnesin murhasta. Syytteen nostoa oli odoteltava, koska dna-tulokset tulivat viiveellä.^[8] Todisteiden perusteella voitiin lopulta osoittaa, että uhrin jalkojen ympärille sidotusta nahkavyöstä löytynyt hius kuului Heuermannin [islantilaiselle](#) vaimolle, Asa Hellerupille. Tämä oli luottokorttitietojen mukaan kuitenkin [Atlantic Cityssä](#) pariskunnan lasten kanssa murhan tapahtuma-aikaan vuonna 2007, ja Heuermann oli jäänyt New Yorkiin.^[3]

Hiustodisteet toivat Heuermannille kesäkuussa 2024 syytteet myös Jessica Taylorin ja vuonna 1993 kuolleen Sandra Costillan murhista. Hänen hiuksiaan löydettiin uhrien löytöpaikalta, ja lisäksi silminnäkijä oli kertonut nähneensä Heuermannin autoon täsmäävän ajoneuvon Manorvillessä samoihin aikoihin, kun Taylorin ruumis löytyi heinäkuussa 2003. Autorekisteristä selvisi myös, että Heuermann oli ostanut vihreän Chevrolet Avalanchen vain hiukan ennen Taylorin katoamista.^[3]

Juhani Aataminpoika

Henkilötiedot

Syntynyt	31. heinäkuuta 1826 Vesivehmaa, Asikkala, Suomi
Kuollut	syyskuussa 1854 (28 vuotta) Viaporin linnoitus, Helsinki, Suomi
Kansalaisuus	Suomen suuriruhtinaskunta

Muut tiedot

Muut nimet	Kerpeikkari
Uhrit	12+
Vangittu	20. marraskuuta 1849
Rangaistus	kuolemantuomio; lievennettiin elinkautiseksi vankeudeksi

Juhani Aataminpoika eli Kerpeikkari (31. heinäkuuta 1826 Vesivehmaa – syyskuu 1854 Viaporin linnoitus, Suomen suuriruhtinaskunta) oli mahdollisesti Suomen historian vahingollisin murhaaja. Hän surmasi loka-marraskuun 1849 aikana 12 ihmistä Etelä-Suomessa. Aataminpoikaa on joskus luonnehdittu ensimmäiseksi Suomen historian tuntemaksi sarjamurhaajaksi.

Elämänvaiheet

Juhani Aataminpoika lähti kotoaan 15-vuotiaana, kierteli [renkinä](#) ja teki samalla erilaisia pikkurikoksia. Lokakuussa 1849 häntä oltiin viemässä [Hämeenlinnan vankilasta Hauhon](#) syyskäräjille hevosvarkaudesta syytettynä, kun hän karkasi Hauholla saattajiltaan ja aloitti henkirikostensa sarjan.

[Lammilla](#) hän surmasi Helisevän torpan isännän ja emännän yhdessä Kustaa Kratula -nimisen miehen kanssa. Täältä hän jatkoi matkaansa kotiinsa [Heinolan](#) pitäjän Hujansaloon Joenniemen torppaan (Joenniemi mainitaan ensimmäisen kerran kirkonkirjoissa vuonna 1864), jossa hän riitautui isäpuolensa [Alexander Bohmin](#) kanssa ja surmasi hänet, oman äitinsä sekä pariskunnan metsään paenneet lapset.

Hujansalosta Aataminpoika lähti kohti [Saimaan kanavatyömaata](#) ja surmasi matkan varrella lisää tapaamiaan ihmisiä. Erään miehen hän tappoi saadakseen tältä tämän [papintodistuksen](#) työnhakua varten.

Marraskuun alussa Aataminpoika oli palannut Lammille, josta käsin hän lähti ystävänsä Antti Suikon kanssa ryöstöretkelle kohteenaan [Hattelmalan](#) kylässä sijaitseva Tyryn torppa. Miehet pahoinpitelivät talonväen ja ryöstivät heidän rahansa. Torpan vanha emäntä kuoli vammoihinsa, mutta muu perhe säilyi hengissä.

Pian tämän jälkeen, 20. marraskuuta, Erik Tervakoski ja Palsan mylläri ottivat Aataminpojan kiinni Padasjoen Vesijakaan kylässä Aholan pirtissä.^[1] Kiinniottoa seuranneen oikeudenkäynnin päätteeksi [Viipurin hovioikeus](#) langetti hänelle kuolemanrangaistuksen. Tuomio pysyi [senaatin oikeusosastossa](#), mutta keisari [Nikolai I](#) lievensi sitä niin, että Aataminpoika sai 40 paria raipaniskuja sekä [elinkautisen vankeusrangaistuksen](#). Hänet passitettiin tammikuussa 1853 [Viaporin linnoitukseen](#) ja pidettiin siellä seinään kahliittuna vankina kuolemaansa saakka syyskuussa 1854.

Aataminpojan kansanomainen lisänimi *Kerpeikkari* tulee ruotsin kielen teloittajaa tarkoittavasta sanasta *skarprättare*. Hän oli omana aikanaan kuuluisa, mutta hänen tekonsa unohtuivat pitkäksi ajaksi, eikä hän saavuttanut samanlaista kuuluisuutta kuin esimerkiksi [Matti Haapoja](#). 2000-luvulla hän on kuitenkin noussut tutkijoiden mielenkiinnon kohteeksi.

Oikeuspsykiatri [Hannu Lauerman](#) mukaan Aataminpojan käytökselle oli olemassa syy, joka voidaan havaita hänen muotokuvansa kasvonpiirteistä.^[2] Lauerman mukaan Aataminpoika kärsi suurella todennäköisyydellä synnynnäisestä [kupasta](#).^[2] Hänen äitinsä oli tuomittu [salavuoteudesta](#) eli sukupuoliyhteydestä avioliiton ulkopuolella (merkintä "*kvinsperson*").^{[2][3][4][5]} Lauerman mukaan synnynnäisen kupan vaikutuksesta ihmisestä tulee käytökseltään arvaamaton, estoton ja helposti tulistuva.^[2] Samasta sairaudesta todennäköisesti kärsivät myös tsaari [Ivana Julma](#) ja hänen poikansa [Fjodor I](#) sekä [Ivan Ivanovitš](#).^[6]

Matti Heikinpoika Haapoja (16. syyskuuta 1845 Isokyrö – 8. tammikuuta 1895 Turku) oli eteläpohjalainen murhaaja ja puukkojunkkari.

Hänen tiedetään varmasti tehneen kolme murhaa, mutta niitä on väitetty olleen yhteensä jopa 22–25. Haapojasta tuli eläessään kuuluisa ja sanomalehdet käsittelivät hänen murhatöitään laajasti ja yksityiskohtaisesti.

Haapojan rikollinen kausi

Kuuluisaksi vankikarkuriksi

Etelä-Pohjanmaalla vallitsi [puukkojunkkarikausi](#), ja henkirikokset olivat tuolloin huomattavan yleisiä. Haapoja joutui 1860-luvun lopulla useita kertoja käräjille varkauksista ja väkivaltaisuuksista. Hän käyttäytyi muiden puukkojunkkareiden tapaan ja rehvasteli tekosillaan: "[Isontalon Antti](#) on kuninkaana Härmässä, minun täytyy olla Ylistaron kuninkaana".^[1]

Haapoja tappoi vuonna 1869 häissä lapsuudenystävänsä Heikki Impposen, joka oli väittänyt Haapojan varastaneen häneltä rahaa. Suutuspäissään Haapoja löi Impposta puukolla. Hänet tuomittiin 12 vuodeksi [pakkotyöhön Turun kuritushuoneeseen](#) Kakolaan. Hän karkasi sieltä neljä kertaa vuosien 1870–1880 aikana ja lisäksi useita kertoja vangitsijoiltaan ja kuljettajiltaan. Karkumatkoillaan Haapoja varasteli ja kierteli markkinoilla. Häntä oli vaikea vangita, sillä hän tappeli aina voimakkaasti vastaan.^[1]

Suomalaisessa lehdistössä Haapojasta tuli maankuulu. Hänen tekemisiään seurattiin tarkasti, ja hänelle rakennettiin jopa herrasmiesrosvon mainetta. Lehdistössä häntä verrattiin jopa [saksalaisen](#) rosvoromantiikan [Rinaldo Rinaldini](#) -nimiseen hahmoon. Markkinoilla Haapojasta kirjoitettiin [arkkiveisuja](#) ja kansantarinoissa hänestä kerrottiin uskomattomia tarinoita.^[1]

Karkotus Siperiaan ja paluu Suomeen

Haapoja anoi vuonna 1874 ensimmäisen kerran elinkautisvankeuden muuttamista [Siperiaan karkottamiseksi](#). [Senaatin oikeusosasto](#) hyväksyi pyynnön, kun Haapoja uusi anomuksensa vuonna 1880.^[1]

Hänet kuljetettiin alkuvuodesta 1881 Omin vankisiirtolaan, Länsi-Siperiaan.^[2] Omista hänet siirrettiin murhaepäilyjen vuoksi toisaalle, kauemmaksi Itä-Siperiaan, vaikka hänen syyllisyydestään murhaan ei saatu kylliksi näyttöä.^[2]

Haapoja työskenteli kullanhuuhdontapaikoilla sekä [Amurjoella](#), että [Altailla](#). Hän oli Išminin vankilassa eristettynä talvella vuonna 1886. Sieltäkin hän karkasi ja palasi takaisin [Tomskin](#) seudulle, missä oli paljon muitakin suomalaisia karkotettuja.^[2] Siperiassakin hän tappoi ainakin neljä ihmistä.^[1]

Siperiassa Haapoja kärsi rangaistustaan kymmenkunta vuotta ja lähti sieltä karkumatkalle kohti Suomea ilmeisesti jo vuonna 1889, selviytyen vaikeasta yli 5 000 km matkasta onnistuneesti takaisin Suomeen kesällä vuonna 1890. Viime vaiheessa Siperiassa hän työskenteli kullanhuuhdontapaikoissa [Krasnojarskissa](#), josta lähti karkumatkalleen. Häntä ei palautettu takaisin, koska Siperiaan karkotukset oli lopetettu [Suomen senaatin](#) päätöksellä vuonna 1887.^[2]

Suomessa Haapoja tappoi vuonna 1890 Helsingissä Maria Jemina Salonen -nimisen prostituoidun. Hän kuristi naisen kylmäverisesti eikä pystynyt kertomaan mitään [motiivia](#) teolleen. Teko herätti kuohuntaa, ja sen oikeudenkäyntiä seurattiin tarkasti ajan lehdistössä.^[1]

Murhaoikeudenkäynnin ajan Haapoja pidettiin [Katajanokan vankilassa](#). Siellä hän tutustui vankien ystävänä tunnettuun [Mathilda Wrede](#)en. Wrede kirjoitti, että Haapoja olisi kääntynyt uskoon ja katuvaan tekojansa. Tutkijat eivät ole yksimielisiä siitä, oliko Haapoja todella tullut uskoon vai huijasiko hän Wredeä. Haapojan uskoontuloa on epäilty, koska hän yritti syksyllä 1894 paeta [Kakolasta](#) ja haavoitti veitsellä kahta vartijaa, joista toinen kuoli myöhemmin.^[1]

Itsemurha vankilassa

Epäonnistuneen pakoyrityksensä jälkeen Haapoja juoksi täynnä olleeseen ruokalaan, jossa hän puukotti itseään seitsemän kertaa rintaan. Haapoja selvisi puukotuksista, mutta hän hirttäytyi tammikuussa 1895 sellissään Turun vankilassa eli [Kakolassa](#) naruun, jonka oli punonut sukista rispaamistaan langoista.^[1]

Matti Haapojan ruumis annettiin lääketieteellisen käyttöön ja luurankoa säilytettiin pitkään [Rikosmuseossa](#) Helsingissä. Rikosmuseoon luuranko oli siirretty [keskusrikospoliisin](#) ensimmäisen päällikön [Kosti Vasan](#) aloitteesta.^[3] Haapoja haudattiin viimein [Ylistaroon](#) syyskuussa 1995.^[1]

Jeanne Weber (7. lokakuuta 1874 – 5. heinäkuuta 1918) oli ranskalainen **sarjamurhaaja** . Hän kuristi ainakin 10 lasta, mukaan lukien oman lapsensa

, Murhat

Jeanne Weber Jeanne Weber (1908)	
Syntynyt	Jeanne Weber 7. lokakuuta 1874 Ranska
Kuoli	5. heinäkuuta 1918 (43-vuotias)
Muut nimet	Ogress
Tuomio	Murhata
Rikollinen rangaistus	Ei syyllinen mielenvikaisuuden vuoksi Tiedot
Uhrit	10
Rikosten laajuus	2. maaliskuuta 1905 – 8. toukokuuta 1908
Maa	Ranska
Pidätyspäivämäärä	8. toukokuuta 1908

Maaliskuun 2. päivänä 1905 Weber oli hoitamassa kälyään, kun toinen naisen kahdesta tyttärestä – 18 kuukauden ikäinen Georgette – yhtäkkiä "sairastui" ja kuoli. Lääkäri jätti huomiotta hänen kaulassaan olleet oudot mustelmat, ja Weber toivotettiin tervetulleeksi takaisin lastenhoitajaksi 11. maaliskuuta. Kaksivuotias Suzanne ei selvinnyt käynnistä, mutta lääkäri syytti toista kuolemaa selittämättömistä "kouristuksista".

Maaliskuun 25. päivänä Weber hoiti veljensä seitsemänvuotiasta tytärtä Germainea, kun tyttö sai äkillisen tukehtumiskohtauksen, johon liittyi punaisia merkkejä kurkussa. Lapsi selvisi kohtauksesta, mutta hän oli vähemmän onnekas seuraavana päivänä, kun Weber palasi. **Kurkkumätää** syytettiin hänen kuolemastaan, ja Weberin pojan Marcelin kuolemasta vain neljä päivää myöhemmin. Jälleen kerran kuristumisen paljastavat jäljet otettiin huomioon huomiotta.

Huhtikuun 5. päivänä 1905 Weber kutsui kaksi kälyään illalliselle ja jäi kotiin 10-vuotiaan veljenpoikansa Mauricen kanssa, kun muut naiset menivät ostoksille. He palasivat ennenaikaisesti ja näkivät Mauricen haukkovan henkeään sängyllä, kurkku mustelmilla, ja Jeannen seisovan hänen yllään hullu ilme kasvoillaan. Syytteet nostettiin, ja Weberin oikeudenkäynti alkoi 29. tammikuuta 1906. Syyttäjä syytti kahdeksasta murhasta, mukaan lukien kaikkien kolmen Weberin oman lapsen ja kahden muun – Lucie Aleandren ja Marcel Poyatosin – murhat, jotka olivat kuolleet hänen hoidossaan. Weberin väitettiin tappaneen poikansa maaliskuussa hälventääkseen epäilykset itsestään, mutta häntä puolusti loistava puolustusasianajaja **Henri-Robert** , eivätkä valamiehistö halunneet uskoa pahinta surevasta äidistä. Hänet vapautettiin **syytteistä** 6. helmikuuta.

Neljätoista kuukautta myöhemmin, 7. huhtikuuta 1907, Villedieun kaupungista kutsuttiin lääkäri Bavouzet-nimisen talonpojan kotiin. Häntä tervehti ovella lastenhoitaja, "Madame Moulinet", joka johdatti hänet pinnasängylle, jossa yhdeksänvuotias Auguste Bavouzet makasi kuolleena, kurkku pahoin mustelmilla. Kuolinsyyksi ilmoitettiin "kouristukset", mutta lääkäri muutti mielipidettään 4. toukokuuta, kun "Madame Moulinet" tunnistettiin Jeanne Weberiksi. Weber palkkasi asianajaja Henri-Robertin uudelleen. Oikeudenkäyntiin pidätetty Weber vapautettiin joulukuussa, kun toisessa **ruumiinavauksessa** pojan kuolemaksi todettiin **lavantauti** .

Weber katosi nopeasti näkyvistä ja ilmestyi seuraavana lastensairaalan hoitajana Faucombaultissa. Sieltä hän siirtyi Orgevillen lastenkotiin, jota johtivat hänen ystävänsä pyrkimyksensä "hyvittää oikeudenmukaisuuden viattomalle naiselle aiheuttamat vääryydet". Työskenneltyään "Marie Lemoinena" Weber oli ollut töissä alle viikon, kun hänet jäi kiinni kuristamasta lasta kotona. Omistajat erottivat hänet hiljaa, ja tapaus peiteltiin.

Pariisissa Weber pidätettiin irtolaisuudesta ja suljettiin lyhyeksi aikaa Nanterren mielisairaalaan, mutta lääkärit totesivat hänet järjissään olevaksi ja vapauttivat hänet. Hän ajautui prostituutioon ja sai **matkan** varrella avopuolison. Pari asettui asumaan majataloon Commercysssä 8. toukokuuta 1908. Hieman myöhemmin Weber löydettiin kuristamasta majatalonpitäjän poikaa, 10-vuotiasta Marcel Poirot'ta, verisellä nenäliinalla. Isän täytyi lyödä häntä kolme kertaa kasvoihin ennen kuin hän sai irti elottoman ruumiin.

Kuolema

Weber, jota odotettiin oikeudenkäynnissä murhasyytteistä, julistettiin mielisairaalaksi 25. lokakuuta 1908 ja hänet kuljetettiin Marevillen mielisairaalaan. Hänet luetaan ainakin kymmenestä murhasta, ja hän selvisi kymmenen vuotta vankeudessa ennen kuin kuristi itsensä käsin vuonna 1918. ^[1]

Tamara Samsonova

Tamara Mitrofanovna Samsonova ([ven.](#) Тамара Митрофановна Самсонова) s. [1947](#), on [venäläinen](#) sarjamurhaaja, jota epäillään yli 13 ihmisen murhaamisesta reilun 20 vuoden aikana. Häneltä löydettiin tutkimuksissa päiväkirja, jossa hän kuvailee, mitä on tehnyt uhreilleen ennen heidän murhaamistaan erittäin väkivaltaisesti.^[1]

Samsonovan jäljille päästiin, kun poliisi löysi hänen kotinsa läheisestä lammesta 79-vuotiaan naisen ruumiinosia.^[2]

Päiväkirjan yhdessä artikkelissa luki: "Minä tapoin vuokralaiseni, leikkasin hänet paloiksi kylpyhuoneessa puukolla ja laitoin palat muovipusseihin ja heitin ne Pietarin [Frunzen piirin](#) eri osiin." Samsonova on ollut [mielisairaalassa](#) kolme kertaa.^[3]

Hänet vangittiin heinäkuussa 2015.

Henkilötiedot

Syntynyt [1947](#)
[Venäjä](#)

Kansalaisuus [Venäjä](#)

Muut tiedot

Uhrit 13+

Vangittu heinäkuussa 2015

Belle Gunness (synt. Brynhild Paulsdatter Størsetgjerdet; 11. marraskuuta 1859 Selbu, Norja – oletettavasti 28. huhtikuuta 1908 La Porte, Indiana, Yhdysvallat) oli norjalaissyntyinen nainen, joka tuli Yhdysvalloissa 1900-luvun alussa tunnetuksi sarjamurhaajana. Hän sai lempinimen Lady Bluebeard (vrt. Ritari Siniparta).[1]

Belle Gunness

Gunness, noin vuonna 1904

Gunnessin uskotaan houkutelleen lehti-ilmoituksilla puolisoikseen rikkaita norjalais-amerikkalaisia miehiä ja sitten tappaneen heidät ja mahdolliset yhteiset lapset keräten samalla henkivakuutuskorvauksia. Gunnessilla uskotaan olleen kymmeniä uhreja.[1]

Hänen kotitilansa paloi vuonna 1908 ja sen raunioista löydettiin päätön nainen sekä kolme lasta, joiden oletettiin olevan Gunness perheineen. Tontin kaivauksissa löydettiin kymmenen miehen ja kahden naisen ruumiit sekä luunpalasia, jotka kuuluivat 30–40 eri henkilölle. Gunness ei varmuudella menehtynyt tulipalossa, ja havaintoja hänestä raportoitiin useiden vuosien ajan.[1]

Syntynyt	Bella Paulsdatter ^[1] tai Brynhild Paulsdatter Størset ^[2] 11. marraskuuta 1859 Selbu , Søndre Trondhjem , Norja
Kuoli	28. huhtikuuta 1908 (48-vuotias) (vahvistamaton) La Porte , Indiana , Yhdysvallat
Motiivi	Rahallinen hyöty
Tiedot	
Uhrit	14+
Rikosten laajuus	1884–1908

Irina Gaidamachuk

Syntynyt Irina Viktorovna Gaidamatšuk

22. toukokuuta 1972 (53-vuotias)

[Nyagan](#) , [Hanti-Mansin autonominen piirikunta](#) , [Neuvostoliitto](#)

Muut nimet [Raskolnikov](#) hameessa
Saatana hameessa ^[1]
Krasnoufimskin naarassusi
Sverdlovskin hullunainen

Tuomio [Murha](#) (17 syytekohtaa)

Rikollinen rangaistus 20 vuotta [vankeutta](#)

Tiedot

Uhrin 17

Rikosten laajuus 2002–2010

Maa [Venäjä](#)

Pidätyspäivämäärä 2010

Tässä itäslaavilaisia nimeämistapoja noudattavassa nimessä patronyymi on [Viktorovna](#) ja sukunimi Gaidamachuk .

Irina Gaidamachuk

Irina Viktorovna Gaidamachuk ([venäjäksi](#) : Ирина Викторовна Гайдамачук ; syntynyt 22. toukokuuta 1972) on venäläinen [sarjamurhaaja](#) , joka tappoi 17 iäkästä naista [Sverdlovskin alueella](#) vuosina 2002–2010.

Varhainen elämä

Gaidamachuk syntyi 22. toukokuuta 1972 Njaganin kaupungissa , [Hanti-Mansian autonomisessa piirikunnassa](#) , [Neuvostoliitossa](#) . Hänestä tuli nuorena [riippuvainen alkoholista](#) , ja myöhemmin hänen vanhemmiltaan riistettiin vanhempien vastuu. Hän muutti [Krasnoufimskiin](#) , [Sverdlovskin alueelle](#) , 1990-luvun alussa, missä hän tapasi aviomiehensä Jurin, jonka kanssa hänellä oli myöhemmin kaksi lasta. Gaidamachukin alkoholismi oli niin äärimmäistä, että Jurin kerrotaan kieltäytyneen antamasta hänelle rahaa pelätessään, että hän käyttäisi rahat alkoholiin.

Murhat

Vuonna 2002 Gaidamachuk alkoi murhata iäkkäitä naisia Sverdlovskin alueella. Hän teeskenteli olevansa sosiaalityöntekijä päästäkseen naisten koteihin, missä hän tappoi heidät kirveellä [tai](#) vasaralla [ja](#) ryösti sitten uhrin saadakseen löytämänsä rahat. Gaidamachuk syytti toisinaan uhrin kodin tuleen yrittäen peittää hänen jälkensä ja yritti toisinaan saada tulipalon näyttämään onnettomuudelta. Poliisi oli yhdistänyt kuolemat toisiinsa, mutta tutkinta oli hidasta eikä siitä ollut paljon johtolankoja. Suurin osa rikoksista tehtiin Gaidamachukin kotikaupungissa Krasnoufimskissa, ja osa [Jekaterinburgissa](#) , [Serovissa](#) , [Achitissa](#) ja [Druzhininossa](#) .

Pidätys ja tuomio

Vuonna 2010 Gaidamachuk yritti tappaa toisen iäkkään naisen, joka onnistui pakenemaan. Uhri ilmoitti poliisille, että häntä vastaan hyökättiin ja että hyökkääjä oli nainen, mikä osoittautui tärkeäksi vihjeeeksi, sillä poliisi oli olettanut tappajan olevan mies. ^[2] Gaidamachuk tappoi viimeisen uhrinsa, Alexandra Povaritsynan, jonka naapuri oli nähnyt hänen lähtevän murhan aikoihin. Saatuaan tiedon Povaritsynan naapurilta poliisi pidätti Gaidamachukin, joka tunnusti nopeasti murhat. Toista naista oli alun perin epäilty rikoksista, ja viranomaisten painostuksesta hän oli jo tunnustanut murhat. Gaidamachuk kertoi tehneensä murhat ja ryöstöt maksaakseen vodkasta alkoholiriippuvuutensa tyydyttämiseksi, koska hänen miehensä kieltäytyi antamasta hänelle siitä rahaa.

Helmikuussa 2012 alkoi oikeudenkäynti Jekaterinburgissa. Gaidamachuk tunnusti syytteen alustavan tutkinnan aikana, mutta kiisti tämän koko oikeudenkäynnin ajan. ^[3] [GNTSSSP Serbskyn](#) suorittama oikeuspsykiatrinen tutkimus osoitti , että Gaidamachuk, vaikka hänellä oli jonkin verran mielenterveysongelmia, oli murhien aikaan [oikeudellisesti järjestään](#) . ^[4]

Kesäkuussa 2012 Gaidamachukia syytettiin 17 murhasta ja yhdestä [murhan](#) yrityksestä , ja hänet tuomittiin 20 vuodeksi vankeuteen, joka on Venäjän lain mukaan naisille mahdollinen enimmäisrangaistus. ^[5]^[6]^[7] Uhrien omaiset olivat raivoissaan lyhyestä tuomiosta ja totesivat, että Gaidamachuk sai vain hieman yli vuoden vankeutta murhaa kohden, ja lisäsivät, että häntä ei pitäisi koskaan vapauttaa.

Syntynyt	Irina Viktorovna Gaidamatšuk 22. toukokuuta 1972 (53-vuotias) Nyagan , Hanti-Mansin autonominen piirikunta , Neuvostoliitto
Muut nimet	Raskolnikov hameessa Saatana hameessa ^[1] Krasnoufimskin naarassusi Sverdlovskin hullunainen
Tuomio	Murha (17 syytekohtaa)
Rikollinen rangaistus	20 vuotta vankeutta Tiedot
Uhrit	17
Rikosten laajuus	2002–2010
Maa	Venäjä
Pidätyspäivämäärä	2010

Jane Toppan (syntynyt **Honora Kelley** ; 31. maaliskuuta 1854 – 17. elokuuta 1938), lempinimeltään **Jolly Jane** , oli

yhdyssvaltalainen [sarjamurhaaja](#) , joka murhasi 12 ihmistä [Massachusettsissa](#) vuosina 1895–1901. Hän tunnusti tappaneensa 31 ihmistä ja hänen epäillään tappaneen yli 100 ihmistä. Murhat tehtiin Toppanin toimiessa sairaanhoitajana , ja iskujen kohteena olivat potilaat ja heidän perheenjäsenensä.

Jane Toppan

Syntynyt Honora Kelley

31. maaliskuuta 1854
Boston, Massachusetts ,
Yhdysvallat

Status	Kuollut
--------	---------

Kuoli 17. elokuuta 1938 (84-vuotias)
Taunton, Massachusetts ,
Yhdysvallat

Muut nimet	Iloinen Jane
-------------------	--------------

Motiivi	- Seksuaalinen fetisismi - Mahdollinen mustasukkaisuus (hänen otto-siskonsa)
----------------	---

Rikosoikeudellinen syyte **Murha** (x12)

Tiedot

Uhrit	12 vahvistettua, 31 tunnusti, yli 100 epäiltyä
--------------	--

Rikosten laajuus 1895–1901

Maa	USA
-----	-----

Osavaltio Massachusetts

Pidätyspäivämäärä 29. lokakuuta 1901 ; 124 vuotta
sitten

Elämä

Varhaislapsuus

Toppan oli [irlantilaisen](#) maahanmuuttajien Peter Kelley ja Bridget Finnin tytär.^{[2][1]} Useissa asiakirjoissa hänen syntymäpäiväkseen on merkitty 31. maaliskuuta 1854, mutta primaarilähteissä ilmoitettu syntymäaika vaihtelee vuosien 1854 ja 1857 välillä. Toppan menetti hyvin varhain äitinsä, joka kuoli [tuberkuloosiin](#).^[1] Isää on kuvailtu vaikeasti psyykkisesti sairaaksi [alkoholistiksi](#), joka kuitenkin työskenteli räätälinä.^[2] Toppanilla oli vanhemmat siskot Ellen ("Nellie") ja Delia. Aikansa uutisoinnissa nimettiin siskoksi myös Mary Kelley, jonka olemassaololle ei ole löydetty luotettavaa vahvistusta. Toppan vietiin siskonsa Delian kanssa tyttöjen lastenkotiin [Bostoniin](#) vuonna 1863. Tyttöjen kasvuolojen pääteltiin siellä olleen surkeat. Marraskuussa 1864 komitea hyväksyi [Lowellista](#) kotoisin olleen leskirouva^[3] Ann C. Toppanin pyynnön adoptoida tyttö.^[1]

Aikansa lehdistössä väitettiin Toppanin isästä käytetyn lempinimeä "Kelley the Crack".^[1] Isä joutui mielisairaalaan. Huhun mukaan syynä oli omien silmäluomien käsittely ompelemalla.^[2] Toppanin siskon Delian on väitetty sairastuneen alkoholismiin ja olleen [prostituutio](#).^[3] Ellen-siskon puolestaan on kerrottu joutuneen hermoromahduksen myötä psykiatriseen laitoshoitoon.^[2]

Adoptio ja nuoruus

Toppan sai uuden etu- ja sukunimensä kasvattiäidiltään^[3]. Hänet adoptoitiin muodollisesti ottamalla hänet palvelijaksi perheeseen. Hän ilmeisesti ystävystyi kasvattisiskonsa Elizabethin kanssa. Irlantilaiset juuret herättivät yhteiskunnassa ennakkoluuloja, joten Toppanin alettiin mieluummin väittää jääneen orvoksi vanhempien kuoltua **Italiasta** aloitetulla **Atlantin valtameren** ylityksellä. Toppania kuvattiin koulussa älykkääksi ja nopeaksi oppijaksi. Häntä luonnehdittiin hurmaavaksi, mutta toisaalta valehteluun taipuvaiseksi juoruilijaksi. Hän kertoi kihlautuneensa 16-vuotiaana, mutta rakastaia hänen mukaansa purki kihlauksen, mikä vaikutti häneen svästi.^[1]

Täyttyessään 18 vuotta Toppan sai kasvattiäidiltään 50 **Yhdysvaltain dollaria** ja kannustusta itsenäiseen elämään. Hän kuitenkin jäi perheen luokse asumaan 25-vuotiaaksi saakka.^[1]

Ura sairaanhoitajana ja rikokset

1980-luvun loppupuolella Toppan aloitti uran sairaanhoitajana ensin [Cambridgen](#) sairaalassa ja sitten [Massachusetts General Hospitalissa](#). Potilastyössä hänen on kuvattu osoittaneen miellyttävää käytöstä, mutta työtoverit huolestuivat juoruilusta, satujen sepittämisestä ja epäluuloisuudesta. Toppanin väitetään sepittäneen potilaille oireita. Muun muassa rahaa ja työasuja katosi, joten Toppania epäiltiin myös varastamisesta. Hänet erotettiin molempien sairaaloiden palveluksesta kesken harjoitteluajan. Toppan kokeili potilailla [morfiinin](#) ja [atropiinin](#) vaikutuksia antaen näille usein [yliannostuksia](#). Työskennellessään hän kertoi usein, ettei vanhojen ihmisten "elossa pitäminen" ollut hänestä mielekästä. Toppanin on väitetty mielellään kyselleen tietoja myrkyistä ja niiden vastamyrkyistä.^[1] Häntä kuvailtiin epätavallisen kiinnostuneeksi [ruumiinavauksista](#).^[2] Erilaisten omiutusten käyttäytymismalliensa johdosta häntä alettiin epäillä opiumin käyttäjäksi.^[1] Harjoittelijana ollessaan Toppan ehti surmata vähintään kaksitoista potilasta.^[3]

Jouduttuaan lähemään sairaaloista Toppan aloitti yksityisasiakkaiden palvelemisen. Väitetysti monet kokeneet lääkärit suosittelivat häntä hoitoapua tarvinneille perheille.^[1] Asiakirjat saattoivat olla väärennetyjä, koska Toppan ei harjoittelujaksojensa katkeamisen johdosta saanut sertifikaattia.^[2] Hän varasteli joistain perheistä ja jätti palauttamatta lainaksi saamiaan rahoja. Toppanin tiedetään annostelleen uhreilleen myrkytystarkoituksessa ainakin morfiinia, atropiinia ja strykniniä. Hän sekoitti myrkyjä Hunyadi-veteen.^[1]

19. elokuuta 1899 Toppan murhasi kasvattisiskonsa Elizabeth Brighamin. Kuolinsyyksi kuitenkin merkittiin alun perin [sydämen vajaatoiminta](#).^[1] Toppan kertoi myöhemmin halunneensa päästä naimisiin kasvattisiskonsa miehen Oramel Brighamin kanssa. Hän tappoi myös Brighamien kotiapulaisen Florence Calkinsin sekä Oramel Brighamin siskon Edna Bannisterin. Oramel Brigham sai itsekin myrkyä, mutta selviytyi.^[4] 11. helmikuuta 1900 Cambridgessa kuoli Sarah E. "Myra" Connors.^[1] Toppan oli ollut tämän ystävä ja ilmeisesti teki murhan saadakseen tämän työn ruokasalin emäntänä teologisesta oppilaitoksesta. Toppan erotettiin työpaikasta taloudellisten laiminlyöntien johdosta.^[4]

Vuonna 1901 Toppan murhasi kokonaisen perheen, mikä lopulta johti kiinnijäämiseen.^[1] Davisit olivat olleet tämän ystäviä vuodesta 1896 ja vuokranneet tälle kesäisin mökkiä [Cataumetissa](#). Kesäkuussa 1901 Toppanilla oli perheelle 500 [Yhdysvaltain dollaria](#) vuokratästä, jota perheen 62-vuotias^[1] äiti Mattie Davis lähti tältä perimään. Toppan myrkytti Mattie Davisia monina päivinä ja "hoiti" tätä sitten.^[4] Davis kuoli 4. heinäkuuta 1901, ja kuolinsyyksi kirjattiin "krooninen [diabetes](#)".^[1] Hautajaisissa Davisin perheen tyttäret Genevieve Gordon ja Minnie Gibbs pyysivät Toppania jäämään kanssaan [Cape Codiin](#) kesäksi. Toppan kylvi juoruja Genevieven "itsetuhoisuudesta" äitinsä kuoltua. Genevieve kuoli sairastuttuaan päivällisen jälkeen 26. heinäkuuta. Taloon kutsuttu lääkäri merkitsi kuolinsyyksi sydänsairauden, vaikka Genevieven terveydentila oli aiemmin ollut hyvä. Jonkin ajan kuluttua Toppan sekoitti leski Alden Davisille myrkyä veteen.^[4] Tämä kuoli 65-vuotiaana 8. elokuuta 1901.^[1] Kuolinsyyksi merkittiin [aivoverenvuoto](#). Perheen toinen tytär, Mary "Minnie" Gibbs sairastui isänsä hautajaisten jälkeen.^[4] Hän kuoli 40-vuotiaana 13. elokuuta 1901^[1], minkä lääkäri väitti johtuneen menetysten aiheuttamasta uupumisesta.^[4] Mary Gibbsin kuvattiin olleen erinomaisessa kunnossa ennen yllättävää sairastumistaan. Perheen talossa on väitetty syttyneen Toppanin siellä oleskelun aikana kolme tulipaloa, jotka taltutettiin ilman suuria tuhoja.^[1]

Davisin perheen tytär Maryn aviomies, kapteeni Paul^[4] Gibbs ilmoitti poliisille kuolemien epäilyttävyydestä ja vaati ruumiinavauksia. Tämän myötä myrkytykset kyettiin toteamaan ja niiden aiheuttajat tunnistamaan. Toppan teki kaksi [itsemurhayritystä](#) ja joutui sairaalahoitoon. Sieltä päästyään hän matkusti [Amherstiin New Hampshireen](#), jossa hänet pidätettiin 29. lokakuuta 1901.^[1]

Oikeudenkäynti ja myöhemmät vaiheet

Pidätys tehtiin alun perin Davisin perheen tyttären Mary Gibbsin kuoleman takia. Toppanille nimitettiin asianajajaksi F. M. Bixby, mutta hän pyysi ja sai puolustusta hoitamaan myös lapsuudenystävänsä James Stuart Murphyn^[4], josta oli tullut juristi ja osavaltiotason poliitikko. Murphy ei ollut osavaltiossa Toppanin pidätyksen aikaan ja yllättyi luettuaan pidätyksestä lehdestä. Murphyn ja Toppanin ystävyys ei tiettävästi katkennut murhien paljastumiseen, ja lehdistö levittikin väitteitä, joiden mukaan Murphy olisi ollut rakastunut Toppaniin.^[1]

Pidätyksestä ja oikeudenkäynnistä uutisoitiin maailmanlaajuisesti [Australiaa](#), [Uutta-Seelantia](#) ja [Kiinaa](#) myöten.^[1] Toppan tunnusti vähintään 31 murhaa, mutta uhreja on epäilty olleen jopa 70–100. Hän kertoi halunneensa tappaa enemmän ihmisiä kuin kukaan aiemmin elänyt nainen tai mies.^{[2][3]} Hän kertoi myös menneensä sänkyyn makaamaan myrkytysoireista jo kärsineiden uhrien kanssa.^[3] Eräs myrkytyksestä selviytynytkin kertoi Toppanin tulleen hänen viereensä sänkyyn makaamaan ja suukottelemaan häntä.^[4] Toppan väitti, ettei hän todennäköisesti olisi tehnyt murhia, jos olisi ollut naimisissa. Maaliskuussa 1902 kolme lääkäriä määritteli Toppanin "mielisairaaksi". *Boston Medical and Surgical Journal* julkaisi vuonna 1904 Toppanista tehdyn lääketieteellisen tapauskuvauksen "A Case of Moral Insanity with Repeated Homicides and Incendiarism and Late Development of Delusions". Toppan ei pitänyt itseään mielisairaana, mutta tyytyi ratkaisuun, koska uskoi sen mahdollistavan vapautumisen tulevaisuudessa.^[1] Aikanaan mielisairaaksi toteamista katsottiin tukevan taustalla olleiden itsemurhayritysten, Toppanin väitteen kyvystään ennustaa tulevaisuus unien kautta ja lisäksi suvussa esiintyneiden mielenterveyden häiriöiden.^{[2][1]}

Toppan määrättiin Tauntonin mielisairaiden hoitolaitokseen, jossa hän vietti loppuikänsä. Hänen kerrottiin ajoittain kieltäytyvän syömästä ruokaa, koska hän epäili sen olleen myrkytettyä. Toppan haudattiin Mayflower Hill -hautausmaalle Tauntoniin.^[1] Hänen kuolemansa myötä murhasarja sai uutta mediahuomiota, ja Toppania kutsuttiin jopa Yhdysvaltain ensimmäiseksi sarjamurhaajaksi. [Harold Schecter](#) julkaisi hänestä ja hänen murhasarjastaan kirjan *Fatal: The Poisonous Life of a Female Serial Killer*.^[3] Toppan on aiheena myös [Mary Kay McBrayerin](#) kirjassa *America's First Female Serial Killer: Jane Toppan and the Making of a Monster*.^[5]

Vera Renczi

Syntynyt	1903 Bukarest , Romania
Kuoli	1960 (56–57-vuotias) ^[<i>anakronismi</i>] Zrenjanin , Jugoslavia (nykyisin Serbia)
Muut nimet	Musta leski
Kansalaisuus	Romania
Ammatti	Kotiäiti
Puoliso	Karl Schick
Rikosoikeudellinen syyte	Murhata
Rangaistus	Elinkautinen vankeusrangaistus
Tiedot	
Uhrit	Rakastavaiset/aviomiehet
Rikosten laajuus	1920–1930
Maa	Romania Jugoslavia Unkari (väitetty)
Tapettu	35
Ase	Arseeni

Vera Renczi (tunnetaan myös nimellä Musta Leski , Ms. Poison tai Berkerekulin Chatelaine) [1] [2] oli romanialainen sarjamurhaaja , jota syytettiin 35 ihmisen myrkyttämisestä arseenilla 1920 -luvulla. Hänen joukossaan olivat hänen kaksi aviomiestään, useat rakastajansa ja poikansa. [3] [4] [5] [6]

Toimittaja Otto Tolischus julkaisi Yhdysvalloissa toukokuussa 1925 varhaisimman tunnetun aiheeseen liittyvän artikkelin lukijoiden kirjeiden pohjalta mainitsematta mitään viitteitä. [7] [8] Renczin tarina on noussut esiin toistuvasti, mutta ilman jäljitettäviä tietoja, kuten syntymä-, avioliitto-, pidätys-, tuomio-, vangitsemis- tai kuolinpäiviä. [9]

Useimmat lähteet sijoittavat murhat Berkerekuliin Jugoslaviassa (nykyinen Serbia) tai Bečkerekiin, joka nimettiin uudelleen Zrenjaniniksi vuonna 1946. Kaupungin kirjoitusasua ”Berkerekul” ei kuitenkaan tunneta. Vuonna 1972 Guinnessin ennätystenkirja ei löytänyt virallisia lähteitä tukemaan väitettä, jonka mukaan Renczi tappoi 35 ihmistä 1900-luvun alun Itävalta-Unkarin valtakunnassa. [10]

Erzsébet (Elisabet) Báthory, avioituneena Erzsébet Nádasdy (unkariksi Báthory Erzsébet, slovakiksi Alžbeta Bátoriová-Nádašdy) ; (7. elokuuta 1560 – 21. elokuuta 1614)[1] oli unkarilainen kreivitär ja sarjamurhaaja,[2] tunnetuin unkarilaisten ja slovakkien historiassa.

Hän vietti suurimman osan elämästään Čachticen linnassa. Häntä ja neljää muuta syytettiin 20–600 tytön tai nuoren naisen kiduttamisesta ja tappamisesta. Vuonna 1610 hänet vangittiin ja muurattiin sisään huoneeseensa. Kreivitär Erzsébet Báthory kuoli neljä vuotta myöhemmin. Aatelisarvo esti hänen teloituksensa, mutta kolme hänen palvelijoistaan teloitettiin.[2]

Erzsébet Báthoryn tuomio on saattanut liittyä valtapeliin, jolla hänen oma sukunsa sai itselleen hänen ja hänen puolisonsa Ferenc Nádasyn maaomaisuuden.[2]

Erzsébet Báthory	
	
Kopio vuoden 1585 kadonneesta muotokuvasta.	
Henkilötiedot	
Syntynyt	7. elokuuta 1560 Nyírbátor, Unkarin kuningaskunta
Kuollut	21. elokuuta 1614 (54 vuotta) Csejthe, Unkarin kuningaskunta (nykyään Čachtice, Slovakia)
Puoliso	Ferenc Nádasdy
Lapset	Anna Orsolya Pál Katalin András
Muut tiedot	
Muut nimet	Verikreivitär
Rikokset	Murha Kidutus
Uhrit	väitetysti yli 650 uhria

Vangittu	30. joulukuuta 1610
Syyte	7. tammikuuta 1611
Rangaistus	Vankeus kuolemaan asti

Murhat ja kidutukset

Jesuiittamunkki Lázló Thurózcin vuonna 1729 julkaiseman Unkarista kertovan kirjan mukaan Erzsébet löi kerran hiuksiaan kammatessa kipeästi vetänyttä palvelijatarta kasvoihin tai korvalle niin kovaa, että palvelijattaren nenästä alkoi vuotaa verta. Osa verestä roiskui Erzsébetin iholle, ja hän ajatteli ihonsa näyttävän heti kauniimmalta ja nuoremmalta punertuneena. Tästä hän sai ajatuksen kylpeä nuorten naisten, usein neitsyiden, veressä.^[3] Kun Erzsébet halusi mennä kylpyyn, nuorta tyttöä roikotettiin ammeen yläpuolelle samalla, kun hänen kaulansa viillettiin auki. Yksi yleinen selitys legendalle on, että kreivittären vaatteet olivat kidutuksien jäljiltä niin verisiä, että näytti aivan siltä kuin hän olisi kylpenyt veressä. Tarinaa verikylvyistä ei kuitenkaan ole pystytty todistamaan todeksi, eikä vuonna 1817 julkaistuissa todistajalausunnoissakaan mainittu niistä mitään.^{[11][12]}

Čachticen linna, Slovakia

Puoliso Ferenc Nádasdyn kuoleman jälkeen vuonna 1604 alkoi esiintyä huhuja kreivitär Erzsébet Báthoryn julmuuksista. Vaikka aiemmat kertomukset talonpoikaisnaisten murhista oli ilmeisesti jätetty huomiotta, vuonna 1609 esitetyt väitteet hänen surmaamistaan aatelissukuisista naisista herättivät huomiota.^[2]

Maaliskuussa 1610 keisari **Matias** määräsi Erzsébetin serkun, Unkarin **paladiini** Juraj (György) Thurzón, järjestämään tutkimuksen kreivitär Erzsébet Báthoryn linnassa huhujen mukaan tapahtuvista raakuuksista palveljoita kohtaan.^{[13][2][3]} Sysäyksen tutkimusten aloittamiselle olivat antaneet kreivittären surmaamat aateliset, joita Erzsébet oli surmannut perustamassaan tyttökoulussa alempisäätyisten nuorten naisten käytyä vähiin. Jouluna 1610,^[14] toisen lähteen mukaan 30. joulukuuta 1609,^[2] tai 29. joulukuuta 1610,^[3] Erzsébet ja hänen naispalvelijansa pidätettiin^[2] päivällispöydässä. Erään tarinan mukaan tarinoiden mukaan Thurzon lähettämät sotilaat löysivät heti kreivittären linnaan astuttuaan nuoren naisen ruumiin ja toisen, kuolemaisillaan olevan naisen.^[14]

Čachticen linnan päätorni, Slovakia

Vuosien aikana kreivitär surmasi joidenkin lähteiden mukaan yli 600 naista. Suurin osa uhreista oli nuoria naisia, jopa 12-vuotiaita, yleensä neitsyitä. Ennen oikeudenkäyntiä kuultiin yli 300 todistajaa,^[15] jotka kertoivat kreivitär Báthoryn muun muassa polttaneen uhrien sukupuolielimiä, jäädyttäneen naisia alasti ulos pakkaseen kaatamalla vettä heidän päälleen, näännyttäneen uhreja nälkään ja purren paloja heidän kasvoistaan.^{[16][17]} Erzsébet ja neljä kiduttamalla tunnustanutta^[3] naispalvelijaa todettiin syyllisiksi 80 murhaan oikeudenkäynnissä 7. tammikuuta 1611.^[18] Kolme palvelijaa tuomittiin kuolemaan ja teloitettiin.^[2]

Kreivitär Erzsébet Báthory, muotokuva 1600-luvulta. Hänen ylhäinen asemansa näkyy koristellussa esiliinassa, joka oli vain aatelisnaisille sallittua muotia 1600-luvulla.

Kreivitär Erzsébet Báthory ei ollut paikalla oikeudenkäynnissä, eikä häntä missään vaiheessa syytetty oikeudessa tai tuomittu rikoksesta, vaikka oikeudenkäynti olisi ollut hänelle aatelisena oikeutettu. Keisari Matias vaati useaan otteeseen oikeudenkäyntiä pidettäväksi, mutta paladiini György Thurzó ei näin tehnyt.^[3] Silti jo heti 30. joulukuuta 1610 tapahtuneen kiinnioton jälkeen Erzsébet vangittiin kotiinsa Čachticen linnan umpeen muurattuun huoneistoon,^[19] jossa hän kuoli neljä vuotta myöhemmin 54-vuotiaana 21. elokuuta 1614.^[20] Hänen hautapaikkaansa ei tiedetä.^[3]

Vaikka vuoden 1611 oikeudenkäynnin asiakirjat tukivat Erzsébet Báthorya vastaan esitettyjä syytöksiä, nykytutkimus on kyseenalaistanut väitteiden todenperäisyyden. Báthory oli vaikutusvaltainen nainen, ja sitä lisäsi hänen hallussaan oleva puoliso Ferenc Nádasdyn omaisuus tämän kuoleman jälkeen. Se, että keisari Matiaksen Báthoryltä lainattu suuri velkasumma mitätöitiin suvun toimesta vastineeksi siitä, että he saivat pitää häntä vankeudessa, viittaa siihen, että Erzsébet Báthoryn tekemiksi esitetyt rikokset olivat poliittisesti motivoitutta mustamaalausta, joiden avulla sukulaiset saattoivat anastaa hänen maansa.^[2]